

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1970. szeptember 2.

bb 1. szarvasbőgés gemencen

vid kz bh bs

1970. szeptember 2.

megkezdődött a vadászati idény legizgalmasabb eseménye: a szarvasbőgés a gemenci állami erdő- és vadgazdaság híres rezervátumában. az idősebb, tapasztaltabb bikák még tartózkodók, a „hangolásnál”, a fiatalok a kezdeményezők. a teljes bőgést négy-öt nap múlva várják. a szarvas vadászatot nehezíti a duna magas vízállása, az előntött árterületek szinte megközelíthetetlenek. így az egyik legértékesebb vadászterületen - a mohácsi szunyog-sziget magasabb fekvésű részein - teljes védelmet élveznek a háborítatlanul élhetik nászukat a gimszarvasok. a dunamenti erdőkben előreláthatólag tíz golyóért bikát zsákmányolhatnak a külföldiek. a vadászok szerint valamennyi értékes trofeát visel. a hűvös hajnalokon, a szarvasjárások közelében már elfoglalták leshelyüket a vadászok./mti/

-.-

bb 2. riasztópisztollyal „szerzett,, halat - másfél évi szabadságvesztés

i bc/gg hi bh bs

1970. szeptember 2.

szijjártó tiber, 21 éves kocsimosó, budapesti lakos egyik nap több szórakozóhelyen is megfordult, s alaposan felöntött a garatra. nála volt egy - még iskoláskorában szerzett - riasztópisztoly, amelyet el akart adni. egyik ix. kerületi étterem pultjánál egy férfi oldalához nyomta a pisztolyt, s felszólította, hogy fizessen neki italt. a meglepődött ember eleget is tett a „nyomatékos,, felhívásnak, de szijjártót - ittassága miatt - nem szolgálták ki. / folyt. köv./

MT

- 1 -

bb. 5. kloss kapitány a pozsonyi uton - próbafelvételekn elő-
készületek - újabb játékfilmek készülnek

1/szö/rj hi cz

1970. szeptember 2.

négy új játékfilm előkészületei, próbafelvételei kezdődtek meg a mafilm stúdióban. kedden forgatták először a pozsonyi uton csizmarek mátyás és erdődi jános forgatókönyve alapján a gyilkos a házban van. című krimi-filmet, amelyet bán róbert rendez, zsombolyai jános fényképez. a film főszerepét a népszerű „kloss kapitány”, : stanislav mikulsky alakítja detre annamária és huszti péter társaságában.

most folynak a próbafelvételei palásthy györgy új filmjének, a há-
hősöcsi-nek. a gyermekfilm főszerepében újra láthatjuk majd ko-
vác krisztiánt - a kis gyermekszínészt legutóbb a varázslóban is-
merhette meg a közönség.

sárka, drágám a címe sándor páál mai témájú új filmjének. a pró-
bafelvételek során eddig csupán kern andrás szereplése vált vég-
legessé.

sára sándort követően újabb operatőr mutatkozik be film-
rendezőként: kenyeres gábor éleslövész címe, mai témájú alkotá-
sának előkészületei is a napokban kezdődtek meg. /mti/

--

bb. 8. orgona és akác másodvirágzás tolnában

vid/kz/rj cz

1970. szeptember 2.

tolna megye több táján-igy szekszárdon és környékén másodszer
is dusan virágzik a fehér akác. mözsön molnár sándor, szent istván
ut 87. szám alatti kertjében az orgona bontott újra szirmot. az
akác és az orgona szeptemberi nyílása az öregek szerint hosszú
ősz jelez. /mti/

--

- 4 -

bb 7. bécsbe utazik a testőr, pozsonyba a ványa bácsi - zenés
csongor, észt dráma - a jubiláló 75 éves vigszínház idei terveit

1 szö/gk hi bh -cz

1970. szeptember 2.

kettős jubileumot ünnepel ebben az évadban a vigszínház:
fennállásának 75., újjáépítésének pedig 20. évfordulóját. az
1896. május 1-én megnyílt színház 75. évadjának kezdetén lenkei
lajos igazgató tájékoztatta sokrétű és színvonalas tervükről
az mti munkatársát:

- premierrel kezdünk szeptember 11-én: ekkor kerül színre
először pirandello iv. henrikje a vigszínházi épületben. a szok-
ványosnak nem nevezhető évadkezdést kényszerűség szülte: latinovits
zoltán balesete miatt a múlt évadban csak a darab főpróbájáig
jutottunk el. félíg-meddig premiernek számít; egy héttel később,
18-án először játsszuk latinovitsnal a címszerepben a ványa
bácsit.

- októberben további két bemutatót tartunk. a szovjet kul-
turális hét keretében 22-én tűzzük műsorra először a pesti
színházban juliu edlisz észt-szovjet szerző „hol a testvéred,
szel?”, című sokat ígérő darabját, darvas ivánnal, benkő gyulával
és béres ilonával a címszerepben, horvai istván rendezésében.
ilyés gyula „tiszták”, című művét várkonyi zoltán viszi színre
a nagyszínházban. a premier napja a magyar dráma hetén, október
29-én lesz.

- távolabbi terveink között szerepel gyurkovics tiber új ko-
médiája, a „szeregetothon”, valamint vörösmarty csongor
és tündéjének zenés változata bácskai györgy muzsikájával. ter-
mészetesen repertoárunkon szerepel a korábbi évadok több siker
darabja is, hogy csak a negyedik éve játszott örült naplóját,
vagy a három éve műsoron levő furcsa párt említsem. közönségünk
- évente mintegy 400 ezer néző - jó része törzsközönséggé szer-
veződött az idők folyamán: az utóbbi évadokban átlagosan husz-
ezren váltottak színházainkba bérletet, s úgy tűnik, az idén
sem lesz rosszabb a helyzet. eddig már 17 ezer bérletünk kelt
el.

- az új idényben két külföldi szereplőnk is lesz. október
12-én indulunk pozsonyba: négy előadást tartunk a szlovák nemzeti
színházban - viszonzva a nagy hírű társulat elmúlt évi budapesti
vendégszereplését. kétszer a ványa bácsit, kétszer pedig az
adashibát játsszuk a szlovák közönség előtt. a későbbiekben buda-
pestre várjuk a bécsi voltsitheater együttesét, s még ebben az évad-
ban viszonzzuk látogatásukat. az osztrák művészek egy nestroy-
vigjátékkal és ödön von horváth színművével lépnek fel a vigszin-
házban. a bécsiek kérésére a mi egyik vendégdarabunk molnár
ferenc testőr-je lesz az osztrák fővárosban.

/folyt. köv./

- 5 -

bb 7. /bácsbe utazik... folyt./ bh

- társulatunk összetételében alig történt változás. két tehetséges, most végzett főiskolást szerződtettünk: detre annamáriát és kern andrást. megvált a színháztól pécsi ildikó, aki a mikroszkóp színpadhoz szerződött és márton andrás - ő a józsef attila színház művésze lett./mti/

--

bbb. 6. napirenden az óvodai jelentkezések - jövő héten döntene a felvételekről

i/vt/rj hi cz

1970. szeptember 2.

ezekben a napokban folynak országsszerte az óvodai jelentkezések. ez az időszak - az óvodai rendtartás értelmében - e hét végén zárul, s szeptember 7 és 12 között döntenek a felvételek ügyében az ezzel foglalkozó társadalmi bizottságok. a döntésről a szülők értesítést kapnak. az előző éhez hasonlóan a gyermekgondozási segélyben részesülő anyáknak, akik gyermekük évközbéli felvételét kérik, ugyancsak most kell jelentkezniük.

a felvételeknél előnyben részesítik az egyedülálló szülők továbbá az olyan családok gyermekeit, ahol mindkét szülő dolgozik és nincs olyan felnőtt családtag, aki a gyermeket otthon elláthatná. a gyermekgondozási segélyt igénybe vett édesanyák harmadik életévüket betöltött gyermekei ugyancsak előnyben részesülnek a felvételnél.

a korábbi évek tapasztalatai alapján főként a városok és ipari központok óvodáiban ezuttal is tulajentkezés várható. ilyen esetekben az említett körülményeken kívül a szülők szociális helyzetét, lakásviszonyait is mérlegelik, s a rendelkezésre álló helyeket a legrászorultabb gyermekeknek juttatják.

az óvodai tanév általában szeptember 16-án kezdődik. bár előreláthatólag ebben a tanévben is tovább emelkedik s országosan 215.000-220.000 között lesz az óvodákban gondozott gyermekek száma, minden jogos igényt, sok helyen még az óvodák túlzusfolásával sem tudnak kielégíteni. /mti/

--

- 6 -

bb. 9. eláztak az értékes freskók - döbbenetes mulasztások a legnagyobb petőfi- emlékház helyreállításánál

vid/kz/rj cz

1970. szeptember 2.

rapi miklós, az mti tudósítója jelenti:

hovatovább egy éve lesz, hogy szalkszentmártonban megkezdtek a legnagyobb - 13 szobás - petőfi- emlékház helyreállítását. köztudott, hogy a költő 112 verset írt apjának ebben a házában. a váti műemléki osztályának tervei alapján elvégzendő mintegy másfélmillió forint értékű munkára a szabadszállási vegyes- és építőipari ktsz vállalkozott. a kivitelező azonban, mint a községi tanács végrehajtó bizottsága az e probléma megvitatására összehívott ülésén megállapította, több vonatkozásban megsértette szerződésben vállalt kötelezettségeit. döbbenetes módon még az is előfordult, hogy bejelentés nélkül és indokolatlanul abbahagyták a munkát. a tető nélkül maradt épület falai és rajtuk az értékes freskók átáztak. az egyik fali festményt pedig szándékosan megrongálta valamelyik munkás. a község vezetői intézkedtek az újabb hasonló esetek elkerülése, valamint annak érdekében, hogy mielőbb befejeződjék a fontos munka.

a rekonstrukciót egyébként nagyszabású, alapos falkutatás előzte meg: feltárultak az eredeti ajtók, ablakok, az épülettel egyidős, 19 század elejei freskók, valamint az 1846-1856. közötti időből származó feljegyzések az alsóbb vakolatrétegeken keresték a költő sajátkezű írását is a falakon, de nem találták. ilyen eredeti műtűben kap helyet a szalkszentmártoni petőfi- emlékmúzeum gazdag anyaga, amelyből a helyreállítás befejezése után a budapesti petőfi irodalmi múzeum munkatársai rendeznek állandó kiállítást. /mti/

--

- 7 -

bb. 10. hírek a fővros életéből

1 gj/1l cz

1970. szeptember 2.

nem mindig jogosak a józsef-
városi panaszok

mi a srsa a józsefvárosi lakókbejelentéseinek, milyen intézkedést tesznek a panaszok orvoslására a 8. kerületi házkezelőségek? - ezt vizsgálták a kerületi népi ellenőrök. a tapasztalatok szerint a házkezelőségek általában eleget tesznek karbantartási-javítási kötelezettségeiknek; hibákat rotzák fel azonban az ellenőrök, hogy a sürgős, műszakilag is indokolt munkák elvégzése gyakran késik. hiányosság továbbá, hogy a nyilvántartásokból - amelyeket egyébként rendszeresen kellene vezetniük a házkezelőségeknek - a legtöbb esetben nem derül ki, hány napon belül intézkedtek a hibák kijavításáról. az év első hat hónapjában a lakók több mint 350 esetben keresték meg a házkezelőségeket - az esetek csaknem 95 százalékában panasszal. a népi ellenőrök megállapították, hogy a kifogások mintegy 50 százaléka volt jogos, a többi nem. az utóbbi esetekben ugyanis a lakók olyan munka elvégzését, hiba kijavítását kérték, aminem a házkezelőség feladata. lényegesen csökkenne a panaszok és a bejelentések száma - állapították meg a népi ellenőrök -, ha a kerületi ingatlankezelő vállalat tájékoztatná a lakókat a házkezelőségek illetve a bérlők jogairól, kötelelességeiről.

óvodákat, bölcsődéket építenek
a vállalatok.

a buapesti gyárak, üzemek sorra felajánlásokat tesznek a tanácsoknak, hogy segítik városrészük fejlesztését.

például szocialista szerződésben vállalták: részt vesznek óvodák és bölcsődék építésében. a 20. kerületben a sorokári textilgyár és a habselyemgyár 100-100 személyes óvodát létesít. több pesterzsébeti üzem a partizán utcában 60 személyes bölcsődét épít. Zuglóban a danuvia gyár mintegy másfélmillió forinttal, a metro vsut vállalat pedig egymillió forinttal járul hozzá új bölcsődék építéséhez. a tanács husz, illetve tiz helyet biztosít majd a két vállalatnál dolgozók gyermekeinek.

/folyt.köv./

10 920

- 8 -

bb. 10./ hírek ...folyt./ 1l

új javító-szolgáltatóipari létesítmények angyalföldön

a következő esztendőben egész sor új létesítménnyel gyarapodik a 13. kerület. a tanács különös gondot fordít a javító-szolgáltatóipari hálózat bővítésére. a kerület központjában csaknem 1200 négyzetméternyi alapterületen a többi között patyolat-fiók, fodrázat, éakáskarbantartó és takarító részleg, ruha- és cipőkészítő, illetve javító egység kap helyet. a tervek szerint az országbíró utca 38. szám alatt háztartási kisgépváltásra rendezkednek be; a hegedüs gyula utca és a vá utca találkozásánál ruhatizitión továbbá óra- és ékszer üzlet nyílik. ujlipótvárosban, a dráva utca - rajk lászló utca és a gogol utca által határolt részen mintegy 800 négyzetméternyi alapterületen fodrázatot, patyolat-fiókot, fényképészüzletet és szabóságot endeznek be. az árpád hid déli körzetében - a duna-árpád hid- párkány utca - dráva utca által határolt területen - ugyancsak több javító-szolgáltatóipari egység nyílik majd./mt/

.-.

bb. 11. célhoz ért az egyik „nehéz ember”, - sorozatban készül a szabó-féle görgőseke

1 sl/gg/1e/1l bs

1970. szeptember 2.

tizenegy évi szívós harc, az egyetértő és ellenző vélemények meg-megújuló összecsapásai után célhoz ért szabó istván, a nehéz emberek című riportfilm egyik főszereplője, a illetve találmánya a görgős eke.

szabó istván technikus a szántás ötezer évs technikáját megváltoztatva az ekevas mögöti kormánylemezt és a csoroszlját egyaránt görgőkkel cserélte fel, a csuszó surlódást ilymódon gördülő surlódássá átalakítva lényegesen meggyorsította a szántást, s csökkentette az eke vontatásához felhasznált üzemanyagot. a teljesítmény a talaj jellegétől függően 30-60 százalékkal nő, s 30-54 százalékkal kevesebb üzemanyagot fogyaszt az ekét vontató traktor.

/folyt.köv./

10 920

- 9 -

bb. 11./ célhoz ért ... folyt./ 11

a találmányt a bejelentés óta eltelt tizenegy év alatt igen sokan támogatták, gyártására azonban csak nemrég - a találmány sorsát feltáró nehéz emberek című film, vagy még inkább az új mechanizmus érdekeltiségi rendszerének ösztönző hatására akadt vállalkozó. először a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár majd a csataszögi szebb élet tsz, sőt a kaposvári gépjavitó vállalat is bejelentette, hogy szívesen gyártja az immár 28 országban védett találmányt. legújabbán a vörös csillag traktorgár határozta el; 70 és 110 lóerős d-4k-b traktorát azzal teszi kelendőbbé, hogy megszervezi a hozzá tartozó munkagépek gyártását, s az első ilyen munkagép a szabó-féle görgős eke lesz.

a vörös csillag traktorgár, a csataszögi szebb élet tsz és a feltaláló között megállapodás jött létre a traktorhoz kapcsolódó görgős eke gyártásáról, a csataszögi tsz üzemében már sorozatban készül a szabó-féle görgős eke. eddig több mint 1600-at állítottak elő, a gyártást folytatják, s az eddig 1 háromvasu ekék helyett a vörös csillag traktorgár részére 5 és 8 vasukat is készítenek. a d-r-k-b traktorhoz kapcsolódó öt és nyolcvasú görgős ekék minta - példányai készek, azokat az országos mezőgazdasági kiállításon bemutatják, s most már a gazdaságok vásárlókészségén múlik, hogy a világ egyik legujyszerűbb és legtermelékenyebb ekéjébl mennyi kerül forgalomba/mti/

-. -

bb. 12. új butorgyár épül balassagyarmaton

vid/kz/11 bs

1970. szeptember 2.

korszerű új butorgyárat építenek balassagyarmaton. az ipoly butorgyár, amely jelenleg három telephelyen tevékenykedik, az 1966. évi 55 millió forint értékű termeléssel szemben 1970-ben előrelátottól - 70 millió forint értékű terméket állít majd elő. a további fejlődést azonban gátolják a kedvezőtlen üzemi feltételek. az új, csaknem negyvenmillió forint beruházásból létesítendő gyárhoz a balassagyarmati tanács adott ingyen, teljesen közművesített telket a város nyugati ipari kerületében. a beruházást ezenkívül saját fejlesztési alapjából hárommillió forinttal is támogatja. a további költségeket a gyár saját fejlesztési alapjából és hosszúlejáratú bankhitelből, valamint a megyei tanács támogatásából fedezik.

/folyt.köv./

Tb 920

- 10 -

bb. 12./ új butorgyár ... folyt./ 1

figyeleme méltó hogy négy millió forint erejéig hozzájárul az építés költségeihez a magyar kábelművek is. a támogatást az a józan meggondolás ösztönözte, hogy a kábelművek számára eddig a szécsényi telepen állították elő a fa kábeldobokat, az új üzem viszont a kábeldobokat felhasználó balassagyarmati légvezeték gyár tőzsomszéd-ségában épül fel. ez tetemes szállítási költségmegtakarítást eredményez. kábelművek a négy millió forintos hozzájárulás ellenszolgáltatásaként az újüzem megépültével három százalékos árengedményt kért - és kap - az ipoly butorgyártól.

az új balassagyarmati butorgyár telephelyének hatóságai kijelölése a város nyugati ipari kerületében megtörtén, az erdőterv a kiviteli dokuentációkat még az idén elkészíti, az építést 1971-ben megkezdik. a kábeldobgyártó részleg üzembe helyezésére 1972-ben a butorgyártó részleg üzembe helyezésére 1974-ben kerül sor. erre az időre a vállalat jelenleg termelési volumene mintegy megkétszereződik./mti/

-. -

bb. 13. kfamérleg 3 változatban

vid kz/11 bs

1970. szeptember 2.

mérleggyártásra specializálódott az orosházi lakatos és gépjavitó kisipari szövetkezet. az ugynevezett kofamérlegtől a patikamérlegig számtalan formában és változatban készíti a mérőeszközöket. kofamérlegből három fajtát gyártanak mert más típust igényel a körösök vidékén árusító kistermelő, más a dunántúli és más a duna-tiszaközi patikamérleget nemcsak a gyógyszerárak részére, de gyógyszergyártáshoz és a tudományos kutatáshoz is készítenek. speciális iszapmérő mérlegüket az országos vízügyi hivatal és az olajipari tröszt vásárolja. a pontos kiváló minőségű és tetszetős kivitelű orosházi kézimérlegek iránt külföldön is érdeklődnek.

/mti/

- házi

-. -

- 11 -

Tb 920

vbb 14. tizenöt millió tonna szén lapátolás félkül - új, korszerű gépek a bányákban

vid-ju kz

1970. szeptember 2.

ráb erzsébet, az mti tudósítója jelenti:

a súlyosbodó létszámgondok miatt és a termelékenység intenzív növelése érdekében az idén a korábbinál nagyobb ütemben gépesítették a különböző munkafolyamatokat az ország szénbányáiban. elsősorban a legnehezebb fizikai munka, a lapátolás megszüntetéséért történtek nagy erőfeszítések. ebben az évben már 15 millió tonna szén felrakásától mentesítik gépek a bányászokat. a fejlődésre jellemző, hogy az első ötéves tervidején még a 3 százalékot sem érte el a gépekkel felrakott szén aránya, 1965-ben 31 százalék volt, most pedig az össztermelésnek már 60 százaléka kerül emberi kéz érintése nélkül a szállító eszközökre. a nagyszámu rakodó gépeken kívül jelenleg 65 lengyel, szovjet és nyugat-német gyártmányú - fejtő-jövesztő, és 29 vágathajtó gép könnyíti meg a szénbányászok munkáját.

a legnagyobb fejlődést a szállítás gépesítésében érték el. az idén az össztermelésnek 90 százalékát gépekkel szállítják el, s ezzel már megközelítik a maximális lehetőség határát. a géppel fejtett szén aránya ebben az évben elérte a 30 százalékot. kitűnő eredményt értek el az idén a frontfejtések ugynevezett komplex gépesítésében is. az év végéig 40-re növelik az ország szénbányáiban az olyan frontfejtések számát, amelyekben gombnyomásra működő, lépegető buztosító berendezésekkel és az ezekhez kapcsolódó nagyteljesítményű övesztő-fejtő gépekkel dolgoznak. az ilyen bányarészekben látható a legjobban, hogy mennyire megváltozott a bányász munka jellege. a tapasztalatok szerint ez a módszer forradalmasítja leginkább a széntermelés technikáját. egy-egy ilyen gépesített frontfejtésből kétszer annyi szén kerül ki, mint amennyit az 1950-es években egy egész bánya adott. ugyanakkor a bányászok minimális erőfeszítéssel, lényegesen magasabb teljesítményt érnek el, s így többet is keresnek.

a komplex módon gépesített, tömegtermelő frontfejtések kialakításánál nagy könnyebbséget jelent, hogy most már nemcsak a nyugati országokban, hanem a szovjetunióban is készítenek korszerű önjáró biztosító berendezéseket, és hozzájuk tartozó jövesztőgépeket. az első ilyen szovjet gyártmányú gépkomplexumot orosz-lányi frontfejtésben helyezték üzembe. segítségével a front létszáma egyharmadára csökkent, a dolgozók teljesítménye pedig háromszorosára emelkedett. a szovjetunió 1975-ig több mint 30 komplex gépcsoportot szállít a hazai szénbányászatnak.

a munkába állított korszerű új gépek is nagy segítséget nyújtanak ahhoz, hogy ebben az évben - a fogasztók igényeihez jobban igazodva - a tavalyinál többet, csaknem 28 millió tonna szenet küldjenek felszínre az ország szénbányáiból. /mti/

--

8.35/ju

15 920

-12-

bb 17. több mint másfél milliárd forintot fordítanak utépitésre, korszerűsítésre győr-sopron megyében

vid-ju kz -cz

1970. szeptember 2.

a kpm győr-sopron megyei közúti igazgatósága a negyedik 5 éves tervben 40 kilométer hosszú főutat lát el aszfaltburkolattal, korszerűsít továbbá 30 kilométer alsóbbrendű és 120 kilométer főutvonalat. a főközlekedési utvonalakat 4 méterről 6 méterre szélesítik. mindezekre, valamint az ugynevezett műtárgyakra több mint 1,5 milliárd forintot költenek a következő 5 évben. befejezik többek között az e-5-ös nemzetközi főutvonal építését komárom megye határától győrig; nagyecenk és sopron között ujjaépítik a 84-es valamint a 15-ös főközlekedési utat. a 15-ös főközlekedési ut is új burkolatot kap mosonmagyaróvár és rajka között. rajkán kibővítik a nagyforgalmu közúti határákelő helyet. felújítják a 85-ös főutat győr és nagyecenk között.

a nagyszabásu utépitési tervegyik kivitelezője a győri köuti építő vállalat évi záz millió forint értékű munkát vállalt. a minden eddiginél nagyobb feladat megoldásához ndk-gyártmányu aszfaltkeverőt vásároltak, s szereltek fel a pinnyei vasútállomás mellett. a teltomat rendszerű aszfaltkeverő berendezés óránként 50 tonna aszfaltot készít. ez a legkorszerűbb ilyen berendezés hazánkban. /mti/

--

b 18. jabb 1100 laká, óvoda, bölcsöde épül szombathelyen

vid/kz-jubs

1970. szeptember 2.

megkezdődött az egyik legnagyobb vidéki új lakótelep, a szombathelyi derkovits városrész hatodik ütemének építése. az 1975-ig tartó építési periódusban 9 hektárt építenek be. ezer-egyszáz lakás 100 személyes óvoda, 60 személyes bölcsöde és új kereskedelmi központ épül téglaközépblokkos és alaguttsalustechnológiával. az eddigivel ellentétben a hatodik ütem ugynevezett keretes elrendezéssel épül: összefüggő nagy zöldövezet, játszótér gyűttes köré telepítik a házakat tömb-fűtőműről távfűtéssel kapnak meleget az otthonok.

az eddigi öt ütemben 2100 lakás és számos kommunális, oktatási és kereskedelmi létesítmény épült 27.000 hektáron. mintegy nyolcezer ember él a szép modern városrészben. amikr az egész elkészül, 15000 szombathelyinek nyújt otthont. /mti/

--

8.40/ju

15 920

-13-

bb. 15. megőrizte „titkát”, a Leányvár

vid kz/il cz

1970. szeptember 2.

a miskolci hermann otto muzeum régészei feltérképezték a bükki földvárakat. a legtöbbet kisgyőr környékén derítették fel. közülük az ugynevezett Leányvár feltárása már az idén megtörtént. a miskolc tapolcai üdülőhely szomszédságában lévő Leányvár azonban keveset „vallott”, a régészeknek. továbbra is titokban „tartja”, mikor építették kik látkák. egyetlen leletet sem találtak a kútóárkokban, amely valamit is elárult volna lakóiról. az a feltételezés alakult ki, hogy az őslakosok a közelben lévő vízpart mellett települtek meg a földvárat csak védelmi helyül emelték, ahova a támadó ellenség elől húzódtak vissza.

a földvár környékén két csoportban több mint negyven tumulus, temetkezési helyet is felfedeztek. ezek közül kétőt tártak fel. napjaink kiatóit azonban már megelőzték. az egyik sírkamrát, amely méretei alapján csontvázas sírt rejthetett, még az őskorban kirabolták. arétegvonalak legalábbis erre vallanak. az egykori „sírrablók”, lyan tökéletesen „kiszűzték”, a temetkezési helyet, hogy csak néhány jellegtelen cseréptöredéket hagytak maguk után. a másik temetkezési hely valószínűleg hamvasztós sírt rejthetett - ezt a középkorban semmisíthették meg. néhány cseréptöredék arra mutat, hogy a földvárat a középkorban is látkák. felfedezték még néhány „kicskereső”, ásatás nyomát is a földvárban.

a régészek - bár feltárásuk „negatív eredménnyel” végződött, - értékes ismereteket szereztek az egykori földvárépítés technikájáról, amit a többi földvár feltárásával hasznosítanak majd/mti/

--

- 14 -

16920

bb 16. csaknem 900.000 mázsa kender termelt

vid-ju kz acz

1970. szeptember 2.

a szegedi rostkkészítő vállalat szakembereinek becslése szerint a víz- és jégkárok miatt a tavalyinál mintegy másfél mázsával kisebb 44.2 mázsát átlagtermést takarítottak be kenderből az ország gazdaságai. az egész mennyiség így is megközelíti a 900.000 mázsát. a termés szállítása ugyanolyan nagy gond, mint a korábbi években, a legfőbb probléma, hogy a terjedelmes - két-három méter hosszú - laza kévékkel nem használható ki jól a szállítóeszközök, s a viszonylag lassu betakarítás közben gyakran károsodik a kender az esőzés, kedvezőtlen időjárás miatt.

a munka meggyorsítására komputeres betakarítás-szervezéssel is kísérleteznek. a legjobb megoldást azonban a székkutasi új élet tsz és a szegvári kendergyár között létrejött mintaszerű kooperáció terjesztésében, tökéletesítésében látják a szakemberek. a tsz-ben a munka minden mozzanatát gépesítették. tömörítőgépet alakítottak ki. ez 4 mázsa bálába préseli a kendert. közben a kenderszálak hossza töretlen marad, a hatalmas kévét daruval emelik a szállítóeszközre, amelyre így a korábbinak a kétszeresét rakhatják. a szegvári kendergyár területén ugyancsak gépi emelővel rakják le a kévét, lehetőleg egyenesen a kisvasuti kocsikra, amelyeket begördítenek az áztatólagutba. a speciális kocsikkal együtt áztatják meg a kendert, s így egy rakodást megtakarítanak.

a tsz és az üzem által közösen kidolgozott módszert, a szinte futószalagszerűen megszervezett betakarítást országosan be kívánja vezetni a rostkkészítő vállalat. /mti/

--

bb. 19. szegedi diákok kisgrafikai kötetben

vidil cz

1970. szeptember 2.

a szegedi tömörkény istván képző- és iarművészeti szakiskola kiadásában hagyományosan minden évben megjelenik egy-egy kötet, amelyet oktatóik irányításával a diákok szednek ki, készítenek elő a nyomdának, a gyakorlati foglalkozásokórán. korábbi években szeged irodalmi és kulturális emlékeiből adtak így közre érdekes és értékes kiadványokat. /foéyt.kv./

-- 15 --

o 161130

bb. 19./ szegedi ... folyt./ 11

az iskola 170. évi kötetét kisgrafikák címmel a tanévnyitóra most jelentették meg. a csaknem 100 oldalas albumban a nyomdai és könyvgrafikai tanszakon 1963. óta végzett illetve jelenleg is tanuló 19 diák több mint 30 exlibris-ét, valamint kisgrafikáját adták közre. a kötetben bemutatkozó tehetséges fiatalok közül mártá grafikus művész tanár tanítványai voltak. munkáikkal az elmúlt években agyula erkel diák 2-népég többtucatnyi érmét nyerték el.

a nyomdai és könyvgrafikai tanszak elmúlt 7 tanévének tapasztalatait dr. diós józsef, az iskola igazgatója előszóban összegezi./mti/

bb. 21. elhunyt alpár miklós nyugdíjas

k hi/tm/il hgy

1970. szeptember 2.

aki 1924-től volt a munkásmozgalom áldozatkész, hű harcosa. bucsuztatása szeptember -én hétfőn egy órakor lesz a rákoskeresztúri köztemetőben.

magyar szocialista munkáspárt
7. ker. bizottsága

/mti/

bb. 22. magyar-jugoszláv-osztrák turisztikai együttműködés a határterületen

vid kz/il hgy

1970. szeptember 2.

hazánk, továbbá jugoszlávia és ausztria határterületek turisztikai együttműködéséről írtak alá megállapodást a napokban a jugoszláviai radenc-fürdőhelyen. három ország határterületei - hazánkban vas és zala megye tartozik hozzá - az egyezség szerint a jövőben kölcsönösen tájékoztatják egymást, közös térképeket adnak ki, összehangolják fejlesztési terveiket és külföldön közös propagandát fejtenek ki. részt vesznek egymás rendezvényein és az eddiginél hatásosabban segítik a turista forgalmat. a mindhárom területen áthaladó népek barátságát és környékét tovább szépítik és a nevezetességekről tájékoztatást helyeznek el.

/folyt.köv./

11.58/11

- 16 -

bb. 22./ magyar ... folyt./ 11

októberben az ausztriai bugandban újabb megbeszélésre jönnek össze az érintett államigazgatási és idegenforgalmi szervek képviselői. jövő tavasszal hazánkban kerül sor a soron következő tanácskozásra./mti/

bb. 20. termelőszövetkezeti kisközségi lakótelep simaságon

vid-ju kz gy

1970. szeptember 2.

a vas megyei simaságon épül az ország első termelőszövetkezeti kisközségi lakótelepe. a répcé völgyében ekvő, kiválóan gazdálkodó termelőszövetkezetéről ismert közég erre a célra hatalmas területet bocsátott a fiatalok rendelkezésére. az első építkezés, háromszobás összkomfortos, közművesített, 85 négyzetméter alapterületű lakásba beköltöztek a tulajdonosok. most újabb 12 lakás építését kezdték el.

tsz építési részlege készíti az egy emeletes csinos lakóépületeket. a fiatalok ugyanolyan felzárkózással jutnak otthonhoz, mint a városi kisközségi lakásépítési akcióban. a tsz azonban ingyen fuvar és anyag formájában magára vállalja a költségek 20 százalékát. a lakásokkal együtt abc áruház és ut is épül. /mi/

bb. 23. szunyogirtás a balaton déli partján

vid/kz-ju hgy

1970. szeptember 2.

a balaton mellett üdülő vendégeknek sok kellemetlenséget okozó szunyogok ellen az idén májusban indította a déli part üdülőhelyein az első hadjáratot a somogy megyei közegészségügyi és járványügyi állomás. azóta - a 7-es főútvonal és a part közötti területen - két hetenként megismételték a szunyogirtó permetezéseket. a szot üdülőhelyeken, a nagyobb vállalati üdülőhelyeken, a kisközségi táborokban, kempingekben és az építőáborok területén is rendszeresen volt külső-belső permetezés. felhasználtak 327 mázsa gezarolt és malahiont, 496 üveg targoncafigentodot. a szunyogirtó hadjárat utolsó szakasza szeptember 2-án kezdődött meg. ennek befejeztével véget ér az idei szunyogirtás a balaton déli partján. /mti/

12.05/10

-17-

Tó 13³⁵

Tó 12³⁵

bb. 24. nagyobb támogatást kap a helytörténeti mozgalom a fővá-
i hi/gk/lt hgy 1970. szeptember 2.

a budapesti helytörténeti tevékenységnek a népművelési munkában kiemelt szerepet kell biztosítani - határozta el szerdai ülésén a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága a budapesti helytörténeti mozgalom mintegy tízéves multra tekint vissza, megindítását a hazafias népfront kezdeményezte, amely „ helytörténeti akcióbizottság, néven tömörítette a szakemberek és az érdeklődők egy részét. a népfrontmozgalom mellett a muzeumok váltak a helytörténeti munka eszmei támogatását, szakmai irányítását. létrejöttek a kerületi akcióbizottságok, megindult a munkas-mozgalmi emlékek gyűjtése, kisebb helyi muzeumokat rendeztek be. fejlődésnek indult a szakköri mozgalom is, ma már csaknem husz helytörténeti szakkör, csoport tevékenykedik a kerületek többsége jelentősszellemi és anyagi erőt fordított az összegyűjtött helytörténeti anyag feldolgozására. a z elmúlt egy-hét évben mintegy husz, változatos témájú kiadvány jelent meg.

a kerületekn folytatott helytörténeti gyűjtő, feldolgozó és írói munka azonban nm áll kellően összhangban az érdeklt intézmények- a budapesti történeti muzeum, a fővárosi Levéltár stb. - kutatási programjaival - állapították meg az ülésen. nincsenek megnyitaton kimunkálva a helytörténeti tevékenység elvi és módszertani kérdései, szervezetiileg tisztázatlan a helytörténeti gyűjtemények, muzeumok hovatartozása, több helyütt hiányzik a helyi kutatókn gyűjtő munka otthonául szolgáló helyiség. a helytörténeti mozgalomtovábbfejlesztéséhez a tanácsok részéről nagyobb támogatást kell biztosítani. a fővárosi népművelés vezetőinek véleménye szerint a mozgalom összefogása, a társadalmi szervek helytörténeti jellegű munkájának koordinálása változatlanul a hazafias népfront feladata: a budapesti bizottság által életre hívott honismereti és helytörténeti bizottság, valamint a fővárosi művelődési ház keretében megalakult honismereti szakbizottság alkalmas a művelődési házakban folytatott helytörténeti tevékenység összehangolására, módszertani irányítására. javasolták az ülésen, hogy a fővárosi népművelési tanács 1971-ben rendezze meg a budapesti helytörténeti konferenciát amely tisztázná a helytörténetet lényegesebb elvi kérdéseit, módszertani összefüggéseit, s gyakorlati programot dolgozna ki pest és buda egyesítése közelgő 100. évfordulójának helytörténeti feladataira.

/folyt.köv./
12.15/11

- 18 -

bb. 24./ nagyobb... folyt./ 11

ezzel kapcsolatban a kerületi népművelési szervek a helytörténeti bizottságokkal együttműködve közös programot készítenek. tervezik továbbá - a budapesti helytörténeti konferenciát megelőzően - pályázat kiírását, amely - az értékes kutatási eredmények mellett - anyagot szolgáltatathatna az 1972-ben, s utána évenként kiadandó helytörténeti évkönyvnek is, s egben a gyűjtemények népszerűsítését is megoldhatná.
- a végrehajtó bizottság utasítására jogszabály tervezet készül, amelyben rögzítik a fővárosi helytörténeti tevékenység kerületeit, a népművelési főosztály pedig előkészületeket tesz a budapesti helytörténeti konferencia összehívására./mti/

..

bb. 25. rövidesen megkezdik az „árvizes,, ingatlan-szegélyek kifizetését

1 gy/pv/hi/lt hgy

1970. szeptember 2.

az árvízárósultak megsegítésére alakult társadalmi bizottság csekkaszámáján eddig 310 millió forintot gyűjt össze. ebből gyorssegélyre 21 és félmillió forintot, a szabolcs-szatmár megyei árvízárósultak ingókárainak pótlására 85 millió forintot fordítottak. az ingatlankárok enyhítésére a vöröskereszt eddig már 50 millió forintot utalt át, s a közelnapokban ez az összeg újabb 50 millió forinttal egészül ki.

az ingatlankárok utáni segélyek kifizetésére csak a károk felmérésének befejeztével kerülhet sor. ezt a munkát a helyi társadalmi bizottságok a mászalki és vásárosnaményi járá-sokban már elvégezték, s fehérgyarmaton is rövidesen befejezik. a megyében összesen 5500 ház omlott össze, s körülbelül ugyanennyi súlyosan megromlódott. a lakóházakújraépítéséhez, illetve rend-behozásához nyújtott segélyek kifizetését mány hét múlva megkezdik.

/folyt.köv./
12.15/11
Tb1320

- 19 -

bb. 25./rövidesen ... folyt./ 11

a segélyösszegeket, a társadalmi bizottságok javaslata alapján, a járás és a megye jóváhagyása után osztják majd ki. Szerint 20-40.000 forint - rendkívüli esetben 60.000 forint - ,újraépítési segélyben, részesülnek a hajléktalanná vált családok. a kiutalt pénzösszeg jelentősen megkönnyíti majd a károsultak építkezési adósságának havonkénti törlesztését.

a megrongálódott házak tulajdonosai 15-20.000 forintig terjedő segélyt kapnak készpénzben, építőanyagvásárlásra. a megyében körülbelül ezer család jogosult az állami biztosított által nyújtott kártérítésre. a biztosított házak tulajdonosai ugyancsak kaphatnak in-akció-s segélyt.

egyébent mind az újraépítési, mind a házjavításra szolgáló segély mértékének megállapításánál figyelembe vették az igénylők egyéni körülményeit, a nagycsaládos, beteg, vagy keresésképtelen emberek szociális helyzetét./mti/

bb. 26. Lengyel nap a mezőgazdasági kiállításon

t jf/gk/1e/11 cz

1970. szeptember 2.

szerdán a mezőgazdasági kiállításon Lengyel napot rendeztek. több ezer látogató kereste fel a Lengyel pavilont, ahol a vendégeket tájékoztatták a baráti ország mezőgazdaságjának fejlődéséről.

sz. piotrowski, a lengyel pavilon igazgatója elmondotta: a lengyel mezőgazdaság termelése az utóbbi két évtizedben több mint 60 százalékkal nőtt; a gabonafélék hektáronkénti hozama a korábbi kilenccel szemben ma már eléri a huszonkét mázsát, burgonyából 110-ről 165 mázsáig nőtt a termésátlag és hasonlóképp fejlett a cukorrépa termelés is. az ország mezőgazdasága egy lakosra számítva évente 550 kiló gabonát, 1400 kilo burgonyát, 340 kiló cukorrépát és csaknem 70 kiló húst ad. az eredményeket az anyagi-technikai fejlesztéssel alapozták meg. két évtized alatt 43-ról 128 000 kilóra emelkedett a hektáronként felhasznált műtrágya mennyisége. a gazdaságokban több mint 200 ezer traktort tartanak számon, tehát minden 90 hektáros területre jut egy.
/folyt.köv./

- 20 -

To 1330

bb. 26./ Lengyel nap ... folyt./ 11

a mezőgazdasági kiállításra látogatók árba megvásárolták a kiállítottak össze. a község elvették legújabb élmiszereket, például a kitűnő minőségű deszolt szalámit, a világszerte ismert vodka-specialitásokat és a gyümölcskonzerveket. különösen változatos a lengyel mezőgazdasági gépbemutató: itt hatvanféle különböző mezőgazdasági berendezést, szerkezetet tanulmányozhatnak a szakemberek. három traktortípust is elhoztak budapestre, a legkisebb 35, legnagyobb 85 lóerős, az állattenyésztés föllendítésére a lengyel konstruktőrök egész sor gépet alakítottak ki, ezeket is láthatják a vásárra érkező vendégek. nagy sikert arattak a szakemberek körében a műtrágyaszóró és a növényvédőszer-permetező berendezések, amelyekkel hatásosan lehet megvédeni a gyümölcsösök és a szőlőskertek növényvédelmét.

a lengyel pavilonban szerdán fogadták a zsadányi magyar-lengyel barátság ter. előszövegét vezetői és tagjai részére. fogadáson részt vett dr. sós gábor, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter első helyettese és gyenes andrás, a termelőszövetkezet elnöke, aki elmondotta, hogy igen jó kétoldali kapcsolat alakítottak ki a lengyel mezőgazdasági üzemekkel, egész sor lengyel gépet alkalmaznak és náluk tanul több fiatal lengyel szakember is.

a lengyel nap alkalmából filmeket vetítettek az érdeklődőknek. este a pavilonban fogadták a magyar-mezőgazdasági külkereskedelmi vezetők és szakemberek tiszteletére./mti/

bb. 27. Tíz olajkut terven felül az algyői szénhidrogén medencében, behozták az árvíz okozta elmaradást

véd kz/11 cz

1970. szeptember 2.

dobó balázs, az mti szegedi tudósítója jelenti: az algyői szénhidrogén medence olajbányászati pártkongresszus tiszteletére indult versenyben november 7. helyett már szeptember elejére behozták az árvíz miatt elmaradt 200 tonnás olajtermelési elmaradást.
/folyt.köv./

- 21 -

To 1330

b. 27./ tiz olajkut ... folyt./ il

annak idején ugyanis ennyivel csökkent a termelés az árvíz illetve egyes olajkutak és tankállomások lezárása miatt.

az algyői olajbányászok a kongresszus tiszteletére vállalt 10 000 óra túlmunkából eddig 3 000 órát teljesítettek. az olajmező szakemberei ezt nagyon ésszerűen olyan területeken használták fel, ahol közvetlenül az olajtermelés meggyorsítását segítette elő. így például a központi tankállomás befejező munkáinál továbbá az új töltőberendezés üzembehelyezésénél és az olajkutak bekötésénél. a vállalt túlmunka ésszerű koncentrálásának is köszönhető, hogy az év elejétől eddig a tervezett 40 elyett 50 -tehát tiztel több - olaj- és gázkutat kapcsoltak a gyűjtőállomásokhoz.

a nagyalföldi kőolaj és földgáztermelő vállalat vezető szegedi szakemberei más olajmezőkön szereztek tapasztalatokat a nagy termelékenységű, ugynevezett szelektív kutak kialakításában. a kongresszusi versenyben a tapasztalatokat is széleskörűen hasznosítják. a szelektív kutakból 2 egymástól különválasztott termelőcsövön át egyszerre két rétegből termelhetik az olajat. az elmúlt hetekben 5 ilyen különleges kutat alakítottak ki.

a megnövekedett olajtermelés vasuti szállításának megoldásához az új töltőberendezés határidő előtti üzembehelyezéséhez ugyancsak hathatósan hozzájárult a verseny. ez teremtette meg a lehetőségét annak, hogy az algyői vasutállomáson szerdán megkezdődhetett az ország legnagyobb teljesítményű olajtöltő berendezésének az ugynevezett ponttöltő állomásnak próbaüzemeltése. az ötmillió forint értékű berendezést a budapesti kőolajipari gépgyár készítette. amint az elnevezése is utal erre, az eddigi 10 helyett mindössze egy ponton egyetlen hatalmas 200 milliméteres sugárban ömlesztli az olajat a vasuti tartálykocsikba. egy-egy tartálykocsi megtöltése mindössze 10 percig tart. így most már nincs akadálya annak, hogy zavartalanul elszállítsák a medencéből év végéig a tervezett 900 000 tonna kőolajat./mti/

.-.

- 22 -

13.17/11

19330

v

bb 28. a ruhr műtrágyaművek fogadása

t jf/gk-ju ie -cz

1970. szeptember 2.

szerdán a mezőgazdasági kiállításon fogadást adtak az nszk-beli „ruhr” műtrágyaművek képviselői. h. köpke, a gyár szakértője az mti munkatársának elmondotta, hogy a budapesti kertészeti egyetem gazdaságában 50 tonnát összetett műtrágyájukkal folytatnak kísérleteket. a nátriumot, káliumot és foszfort tartalmazó tápanyagot a kukorica, a buza és a szőlő terméseredményeinek megjavítására dolgozták ki az nszk-beli szakemberek. a magyar gazdaság két év alatt kedvező tapasztalatokat szerzett a ruhr-i műtrágyákkal.

az üzem a jövőben még több talajerőpótló anyagot szállít magyarországra. a külkereskedelem, illetve a magyar gazdaságok 18féle anyagból válogathatják ki a számukra legmegfelelőbbet. /mti/

.-.

bb 30. időjárásjelentés

-ju -cz

1970. szeptember 2.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 2-án, szerdán 13 órakor:

az éjszakai lehülés erősödik

az óceánról több hullámban különböző hőmérsékletű levegő áramlik szárazföldünk belseje felé. ma reggel az első hullámok a botteni-öböltől közép-európán át az adriai-tenger északi térségéig huzodó, mintegy 500-700 km széles sávban okz változékony, felhős, többfelé esős, helyenként zivataros időjárást. a brit-szigeteken az óceáni levegőnek hatására szintén erősen felhős, sokfelé esős, szeles az idő. kelet-európában a reggeli ködöktől eltekintve száraz, csendes, erült az időjárás.

hazánkban kedden a nyugati, északnyugati megyékben, valamint sárospatak, nyíregyháza vidékén 7-11, máshol csak 1-6 órán át süttött a nap. a délutáni óráktól kezdve csapadék mennyisége általában csapadéknyom és 11 mm között váltakozott, de néhány helyen elérte a 15-21 mm-t, ső felhőszakadásból rákoshegyen 35, mátészalkán 41, kiskördán 57, fehérgyarmaton 59-mm-t mértek.

/ folyt. köv./

13.15/ju

-23-

többfelé esett az eső és keletkezett zivatar. A lehullott

10 14⁰⁰

bb 30. / időjárásjelentés... .1. folyt./-ju

a hőmérséklet napközben 22-28 fokig emelkedett. szerdán hajnalban 13-18 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt a keleti megyékben erősen, máshol változóan felhős volt az ég. egy-két helyről jelentettek esőt, debrecenből zivatart, a hőmérséklet 11 órakor az erősen felhős helyeken 17-19, máshol 20-22 fok között volt.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 20,5 fok volt, a sokévi átlagnál 1,3 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 22 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 mm, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor síófoknál 20 fok volt.

várható időjárás csütörtök estig: keleten is csökkenő felhőzet, inkább csak ma szórványosan előforduló esővel, zivatarral. az időnként élénk északnyugati, északi szél fokozatosan mérséklődik. az éjszakai lehülés erősödik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 8-13 legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: 19-23 fok között.

a duna vizállása budapesten 400 cm. /mti/

--

bb 29. új szovjet automata szövőgépek a szombathelyi pamutiparban

vud-ju kz -cz

1970. szeptember 2.

sok gondot okoz a kül- és belföldön egyaránt keresett termékeket készítő szombathelyi pamutiparban a munkaerőhiány. az igények jóval meghaladják a kapacitást. a gondokon új nagyteljesítményű szovjet szövőgépek vásárlásával segítenek. összesen hatvan négy automata szövőgépet szereztek be. a gépek folyamatosan érkeznek az üzembe. már a beszerelésüket is megkezdték. a tervek szerint az év végéig valamennyi új szövőgépet munkába állítják. /mti/

--

13.20/ju

-24-

MF

bb 31. nemzetközi kémiai tudományos eszmecsere kezdődik debrecenben

vid-ju -cz

1970. szeptember 2.

a magyar tudományos akadémia koordinációs kémiai munkabizottsága, a magyar kémikusok egyesülete és a debreceni kossuth Lajos tudományegyetem közös szervezésében és rendezésében szeptember 3-án, csütörtökön háromnapos nemzetközi kémiai tudományos eszmecsere kezdődik debrecenben. a iii. koordinációs kémiai tanácskozásra 22 ország 150 kémikusát várják. a résztvevők nagy része szerdán megérkezett debrecenbe.

x x x

hirmagyarazónk írja:

a koordinációs kémia elsősorban a szervezetlen vegyületek viselkedésével, sajátosságaival és gyakorlati alkalmazásával kapcsolatban fejlődött ki az utóbbi néhány évtizedben. az ugynevezett koordinációs vagy komplex vegyületek azonban nem szorítkoznak kizárólag a szerves anyagokra, hiszen számos szerves vegyület is képes kötést létesíteni a fémionokkal. a biológiai jelentős anyagok között is találunk nagy számban komplex vegyületeket. a komplex vegyületeknek ez a rendkívül széles köre és az életfolyamatokban, analitikai eljárásokban, ipari jelentős reakciókban betöltött alapvetően fontos szerepe miatt fordult az érdeklődés az utóbbi időben e tudományterület felé.

True

nazánkban - koordinációs kémiai kutatásoknak jelentős múltja van. ugrásszerűen nőtt meg a második világháború után a kutatómunkák intenzitása. debrecenben két egyetemi intézet tudományos munkájának középpontjában állnak a koordinációs kémiai vizsgálatok. többek között ez is indokolta, hogy a harmadik hazai koordinációs kémiai tanácskozást - a szegedi és tihanyi után - debrecenben rendezzék.

a háromnapos debreceni ülészen a koordinációs kémiai kutatások legújabb eredményeit ismertetik. a plenáris ülésen öt előadás hangzik el, ezenkívül a szekció üléseken 40 szakelőadás - ra kerül sor. /mti/

--

13.30/ju

-25-

MF 1400

bb.32 a mongol nagykövet fogadása

t fe / pv- ju hi - cz

1970. szeptember 2.

zsamcin bolod, a mongol népköztársaság budapesti nagykövete a japán militaristák fölött aratott győzelem 25. évfordulója alkalmából szerdán fogadást adott rezidenciáján. a fogadáson megjelent gyenes andrás külügyminiszterhelyettes, oláh istván vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettes, demeter sándor, a kulturális kapcsolatok intézetének elnökhelyettese, továbbá a politikai és társadalmi élet számos más ismert személyisége, a magyar néphadsereg tábornoki és parancsnoki karának több tagja. ott volt a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők több vezetője és tagja, valamint a magyarországon ideiglenesen állomásozó szovjet csapatok parancsnokságának több magasrangú képviselője p. m. petrenko altábornaggal az élen. /mti/

--

bb 33. az első tanítási nap az iskolákban

i vt/tn6-ju hi -cz

1970. szeptember 2.

az általános és a középiskolákban szerdán volt az első tanítási nap: megkezdődött az oktató-nevelő munka. az első két hét mindkét iskolatípusban általában az előző évben tanultak ismétlésének jegyében telik majd el, s csak azután kezdik meg az új tananyag oktatását.

az általános és a középiskolákban egyaránt különös gondot fordítanak a következő napokban az „ujoncokra”, az elsősökre. az általános iskolák első osztályaiban a tanév első hetében nem tartanak tantárgyak szerinti rendszeres tanítási órákat. ez a párnap tulajdonképpen arra szolgál, hogy biztosítsák a zökkenőmentes átmenetet az otthon, az óvoda és az iskola között. az iskolában töltött időt ezért elsősorban arra fordítják a tanítók, hogy a kisdíjakokat hozzászoktassák az iskolai élethez, az ottani magatartáshoz - ülésrend, munkaeszközök és ruhadarabok elhelyezése, óráközi szünetek eltöltése, felnőttek köszöntése, stb. emellett a napi rogramban természetesen helyet kap a mesélés, s jut is a szórakoztató játékokra is. a tanterv előírásának megfelelően sor kerül a környezetismeret, az ének, zene, gyakorlati foglalkozás és a testnevelés első óráira.

a középiskolákban - az anyag ismétlés mellett - a pedagógusok arra töreksenek, hogy a különböző általános iskolákból „érkezett”, első osztályosok körében megállapítsák, ki milyen „hiányosságokat”, hozott magával, s ennek ismeretében segítsék a diákokat a tanulásban a helyes magatartás kialakításában.

ugyancsak a következő napokban szervezik meg a szakköri és egyéb, tanórán kívüli foglalkozásokat, az önképzőköröket, a sportköröket - önkéntes jelentkezés alapján. /mti/

13.40/ju

-26-

NA 1970

bb. 34. termel a paradicsommag-üzem - több mint száz m² elit vetőmag a paradicsom termelő gazdaságoknak

vid il cz

1970. szeptember 2.

kecskeméten - a duna-tisza közeli mezőgazdasági kísérleti intézet nagyüzemében - megkezdődött a szezon: naponta 4-5 vagon paradicsomot dolgoznak fel kilenc fajtából. az előző évinél jóval több, összesen 103 m² elit vetőmagot fémzárolnak a hazai kertészetek részére, illetve exportra. ujabban francia megrendelésre is szaporítanak paradicsommagot. a már ismert fajtákon kívül jó néhány új tulajdonságokkal rendelkező hibridek is elszaporításra kerültek. nagyüzemi termesztésbe kerül a korai érésű 928-as, a konzervipar részére nemesített kg 13-as és a kt 235-ös paradicsomfajták. kísérleti termesztésbe kerülnek a gépi szedésre alkalmas hibridek. a fólia alatti primőr termesztéshez is új fajtajelöltet javasolnak a kt 219-est, amely jól tűri a zárt kertészetek klímáját.

a magüzem kiegészítőjeként teljes kapacitással működik a kutató intézet házi konzervgyára. paradicsomléből, fajtánként különböző készítményeket gyártanak, s így ellenőrzik alkalmasságukat ipari feldolgozásra. minősítik beltartalmukat és festéktartalmukat. az eddigi tapasztalatok szerint, különösen az új hibridek rendelkeznek ehhez megfelelő tulajdonsággal, a magyar paradicsomok szín- és szárazanyagtartalomban megelőzik a külföldi fajtákat. /mti/

--

bb. 35. négyszáz győri szakmunkás és technikus jelölt indul a szabolcsi árvizkárók helyreállítására

vid kz/il cz

1970. szeptember 2.

a 400-as és 401-es győri ipari szakmunkásképző intézet és szakközépiskolai igazgatósága 100-100, a hild józsef építőipari technikum igazgatósága pedig 200 tanulójának adott engedélyt hogy részt vehessenek a szabolcsi árvizkárók helyreállításában.

/folyt.köv./
19.50/il

- 27 -

NA 14¹⁰

bb. 35./ négyszáz ... folyt./ il

a 400 fiatal szerdán egészségügyi vizsgálaton esett át, munkavédelmi oktatásban részesült.

a vasasok és villamosipari tanulók jánkmajtásra utaznak, mint segéd munkások dolgoznak majd két hétig. a harmad- és negyedéves építőipari technikus jelöltek, hat tanáruk kíséretében, nábrád és panyola községben segítik a győr-sopron megyei állami építőipari vállalat, valamint a vas megyei állami építőipari vállalat munkáját. ők már szakmunkásként vesznek részt az ujjáépítésben./mti/

-. -

bb. 36. felnőtteknek belépni tilos - misi mókus moszkvában, jános vitéz szófiában - hol játszik a „hontalan”, bábszínház?

i szögk/hi/il cz

1970. szeptember 2.

félidejéhez érkezett jubileumi magyar kiállítás rendkívül népszerű a szovjet fővárosban. a moszkvai gyerekeket természetesen a kiállításon berendezett játékváros vonzza a leginkább. babák, hintalovak seregében különös, üde színpont a budapesti bábszínház vendégjátéka - állandóan zsúfolt nézőtér előtt.

a bábszínház moszkvából most hazatért igazgatója, szilágyi dezső elmondta az mti munkatársának:

- misi mókus meghódította a moszkvai gyerekek szívét. tersán-szky kedves mesejátéka, a a modern bábfigurák az emberi jellemeket idéző mesealakok számunkra is szokatlan sikert arattak a szovjet kicsinyek előtt. naponta kétszer is játszunk, összesen 42 előadáson lépünk fel, egyszerre 150 néző előtt. de láthatóan ez is kevés az érdeklődéshez képest: a magyar játékváros előtt állandó a sorbaállítás. az előadás szünetében huszárcsákót kapnak ajándékba a kis látogatók és így városszerte hirtelt a „gyermek-paradicsomnak,,.
/folyt.köv./

- 28 -

NA 1415

bb. 36./ felnőtteknek... folyt./ il

- moszkva után nyomban szófiába indul 30 tagu társulatunk. szeptember 24-től tizenkét napos bulgáriai vendégszereplésünk során a szófiai színművészeti főiskola modern színháztermében mutatjuk be felnőttek számára bartók csodálatos mandarinját, valamint sztravinszkij petruskáját, a gyerekeknek pedig a jános vitézt játsszuk. de fellépünk a festői kis hegyi városkában, blagoevgrádban is.

a hazai évadot pillanatnyilag „hontalau”, kezdjük. hozzáfogtak az új bábszínház építéséhez a népköztársaság útján, s az ünnepélyes alapkövetételeire is sor kerül november folyamán. ugyanakkor most teszik bábjátszásra alkalmassá a kis színpadot amely a következő három esztendőben ideiglenes otthonunk lesz, és talán később ősszel be is költözhetünk.

mindezek ellenére szeptember 13-án megnyitjuk a bábszínház új évadját. a pedagógusok csengery utcai fáklya-klubjában játszunk vasárnaponként háromszor. hétköznapi otthonunk pedig a rózsza ferenc utcai kellner sándor művelődési otthon lesz, ahol délelőttönként iskolásoknak tartunk előadást./mti/

-. -

bb. 38. leicesteri kamarai küldöttség budapesten

i sz/gk/ie/il cz

1970. szeptember 2.

a magyar kereskedelmi kamara meghívására budapestre érkezett a leicesteri kereskedelmi kamara kilenc tagu küldöttsége. h. l. milliárdnak, a kamara főtitkárának vezetésével. a küldöttség elsősorban gépipari üzletemberekből áll, akik főként textilgépeket kínálnak a magyar beruházóknak. a delegáció tíznapos magyarországi tartózkodása során tárgyal a külkereskedelem képviselőivel és fölkeres több üzemet, tulnyomórészt textilgyárat. a delegációt a magyar kereskedelmi kamarában gémes jános, a kamara angol tagozatának elnöke fogadta a leicesteri üzletembereket./mti/

J. Keszler

-. -

- 29 -

bb 37. meggyorsult a termelési növekedése, tervszerűbb a munkaerőgazdálkodás - a bér- és munkaerőgazdálkodás tendenciái

i sl/mm-ju 1e -cz

1970. szeptember 2.

mint ismeretes, a kormány legutóbbi ülésén foglalkozott az első félévi munkaügyi helyzettel. a bér- és munkaerőgazdálkodás helyzetéről, tendenciáiról, a munkaügyi minisztériumban a következő tájékoztatást adták somogyi lajosnak az mti főmunkatársának:

a bér - és munkaerőgazdálkodás első negyedévi kedvező tendenciái tovább erősödtek. a növekvő termelésnek mindinkább a termelési növekedése a forrása, a munkaerőgazdálkodás tervszerűbbé vált, mérséklődik a munkaerőfluktáció. az átlag bérek emelkedése a termelési növekedésével párhuzamosan meggyorsult, a termelés és a bérek aránya javult, bár a bérek növekedése kissé még mindig meghaladja a termelési növekedésének ütemét.

az egy foglalkoztatottra jutó napi átlagos termelés a szocialista iparban 5,5 százalékkal volt magasabb, mint a múlt év első felében, s ez kedvező, mert az idei első negyedév termelési növekedése még csak 4,8 százalékkal haladta túl a tavalyit. / a hét hónap eredményeit számítva a félévinél is jobb, 5,6 százalékos a termelési növekedés. / a termelési növekedés azonban az ipar különböző ágazataiban igen eltérően alakul. a legdinamikusabban a vegyiparban /10,2/, a gépiparban /7,3/ és a könnyűiparban /6,3/ százalékkal nőtt. a termelési növekedésének üteme változatlanul alacsony az építőanyagiparban és az élelmiszeriparban.

a termelési növekedés első félévi általános javulásában nagymértékben közrejátszott a termelési növekedésének gyorsulása, a létszámemelkedés mérséklődése, s kis mértékben a műszaki fejlesztés. egyre több vállalatnál vezetnek be technológiai változtatásokat, automatizálnak egyes munkaműveleteket. a műszaki intézkedések zöme azonban csupán egyszeri és rövidtávú eredményeket ad. még mindig ritka a nagyobb jelentőségű műszaki intézkedés, amely a vállalat távlati fejlődését is jól megala-

/ folyt. köv. /

14. 10/nju

-30-

NF 145

bb 37. / meggyorsult a ... 1. folyt./-ju

a szocialista iparban foglalkoztatottak átlagos havi munkabére 5,9 százalékkal volt magasabb a tavalyinál, amiben jelentősen közrejátszott a túlórázás. a szocialista iparban az első félévben 43 százalékkal több túlórárt vettek igénybe, mint egy évvel korábban. s ennek jórésze valóban indokolt volt. a termelési növekedése ezáltal már jobban megközelítette az átlagbérek emelkedését, bár attól 0,4 százalékkal még mindig elmaradt. egyes iparágakban még most is feltűnően nagy a különbség a termelési növekedés és a bérek emelkedési üteme között a bérek javára, amint például az élelmiszeriparban, ahol a termelési növekedés 0,9 százalékos növekedését, a bérek 5,9 százalékos emelkedése kísérte. hasonló a helyzet az építőanyagiparban is. kedvező viszont az arány a vegyiparban.

a vállalatok egyre inkább igyekeznek feltárni belső tartalékaikat, az ezzel kapcsolatos elemző munka azonban még csak kevés helyen kielégítő. általában még mindig korszerűtlen eszközöket, módszereket alkalmaznak a munkaszervezésben. a szervezeti szinten jelentősebb növekedésről általában még nem beszélhetünk. ez kifejeződik a munkanormák karbantartásában is. a vállalatok nagyobbik része nem foglalkozik megfelelően a munkaidővesztések vizsgálatával, nem akadályozzák hatékonyan a munkanormák fellazulását, ezért a normateljesítések általában feltűnően emelkedtek. az állami iparban 1969 májusában 104,2, egy évvel később már 106 százalékra teljesítették átlagosan a normákat. a megvizsgált 30 iparvállalat tapasztalatai szerint sokhelyütt már évek óta nem foglalkoznak a normák karbantartásával és így nem ösztönöznek kellőképpen magasabb eredmények elérésére. egyes helyeken, mint például a csepel autógyárban, a Ganz villamosági művekben, a hűtőgépgyárban, a csepel vas- és fémművek acélművének egyes részlegeiben felülvizsgálták a fellazult munkanormákat, de sokhelyütt a feladat elvégzése még hátra van.

a foglalkoztatottság helyzetét most már nagymértékben megszabja, hogy a munkaerőtartalékok átmenetileg kimerültek és létszám-növekedéssel csak az iskolai tanulmányokat befejező fiatalok munkábaállása után, ez év második felében lehet számolni.

/ folyt. köv. /

14. 15/ju

-31-

NF 1430

bb 37. / meggyorsult a 2. folyt./-ju

a létszám az 1968. évi jelentős, majd az 1969 évi mérsékeltebb felfutása után 1970. első felében lényegében nem változott. az idén összesen mintegy 40 ezres létszömnevekedsel lehet számolni, a tavalyi 80 ezerrel és tavalyelőtti 107 ezerrel szemben. a munkaerőutánpótlás csökkenése különösen megköveteli, hogy a vállalatok a meglévő munkaerőt hatékonyabban használják fel. különösen vonatkozik ez az ipari vállalatokra, amelyek egyre csökkenő mértékben részesednek az új munkaerőből. husz év átlagában az ipar vette fel a nem mezőgazdasági ágazatokban elhelyezkedett új munkaerők 50 százalékát, ez az arány tavaly 37,5 százalékra csökkent, 1970 első felében pedig már lényegében nem növekedett az iparban foglalkoztatottak száma. a munkaerőutánpótlás csökkenésével magyarázható, hogy a vállalatok az utóbbi időben már hatékonyabb intézkedéseket tettek a munkaerő megtartására, így az elmúlt két évben erősödött munkaerőhullámozás ez év első felében a népgazdaság valamennyi területén mérséklődött. a szot és a munkasügyi minisztérium irányelvei alapján a vállalatok egyre inkább megbecsülik törzsgárdájukat, az újonnan felvett dolgozókat nem részesítik előnyben a régiekkel szemben. az új dolgozók bérét régi bérükhöz képest nem emelik, annál inkább jutalmazták az arra érdemes törzsgárda-tagokat. /mt1/

bb 40. rendőrségi hírek

i zsu/zsu-ju hi -cz

1970. szeptember 2.

gáborján községben az új élet tsz egyik juhakolja villámcsapás következtében kigyulladt és leégett. kétszáznegyven birka pusztult el, személyi sérülés nem történt.

vácott, a díófa utcában egy építkezésnél a betonkeverőgép javítása közben áramütés érte rozmán lajos 39 éves asztalos, olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben meghalt. a baleset okának megállapítására vizsgálat indult.

/ folyt. köv./

14.20/ju

-32-

N 14³⁰

bb 40. / rendőrségi hírek... 1. folyt./-ju

figyelmetlenül vezette motorkerékpárját sárospatakon drotár jános 53 éves hűtőipari munkás és egy utkanyarban összeütközött egy másik motorkerékpárral, amelyet nagy istván 34 éves segédmunkás vezetett. drotár jános a helyszínen meghalt, nagy istvánt súlyos sérüléssel vitték kórházba.

szabálytalanul előzött egy teherautóval enying határában oláh józsef ferenc 22 éves gépkocsivezető és összeütközött egy mávaut-autóbussszal. a teherautó vezetőfülkéjében tartozkodó kersák zoltán 47 éves rakodómunkás kórházba szállítás közben meghalt, kiss istván 36 éves gépkocsivezetőt súlyos sérüléssel vitték kórházba. a két jármű utasai közül négyen könnyű sérülést szenvedtek. a rendőrség oláh józsef ferencet letartoztatta.

csorna határában kocsis józsef 35 éves ács motorkerékpárjával szabálytalanul előzött, összeütközött egy teherautóval és a helyszínen meghalt.

pécsett, szabálytalan előzés közben motorjával felborult kiss tivadar lajos 43 éves betanított munkás, s egy szemben jövő teherautó elé esett. olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt.

tata határában katalenik márton 34 éves gépkocsivezető a 18-as számú aköv autóbuszával elgázolta a segédmotoros kerékpáron haladó benke lászló 48 éves gyári munkást. a férfi olyan súlyosan megsérült, hogy a kórházban meghalt. vizsgálat indult a baleset körülményeinek tisztázására. /mt1/

14.20/ju

N 14¹⁵

-33-

bb. 39. kézműipari divatbemutató

i sz/gk/10/11 cz

1970. szeptember 2.

a fővárosi kézműipari vállalat szerdán a városligeti gun-
del étterem különtermében tartotta őszi-téli kollekciójának első
bemutatóját, amelyet még két napon át további három bemutató kö-
vet. bossányi györgy, a vállalat igazgatója a megnyitón elmon-
dotta: a kézműipar hétezerféle cikkéből ezuttal mintegy 100
új ruhamodellt sorakoztatnak fel, és ajánlanak kereskedelmi
partnereiknek, amelyekkel csakugy mint az alapanyaggyártó tex-
tilgyárakkal, az utóbbi időben új kapcsolatokat teremtettek,
hosszu- és középjáratu szerződéseket kötöttek.

a vállalat ez évben mintegy 400 millió forint értékű ru-
házzati cikket bocsát ki. ezek olyan finomkonfekcióban, kis so-
rozatokban készített kézműipari termékek, amelyek rugalmasan
tudják követni a divat változásait. a vállalat arra törekszik,
hogy a z anyagigényesebb midi ruhákat is a minivel azonos áron
hozza forgalomba. a jelenlegi árszintet jobb munkaszervezéssel
hatékonyabb munkával kívánják megtartani. a midi ruhák gyár-
tásában egyébként már nagy gyakorlatuk van: ezeket csaknem egy
éve készítik holland megrendelésre./mti/

--

bb. 41. szerelik a bcm óriás forgókemencéjét

vid kz/11 cz

1970. szeptember 2.

fontos állomásához érkezett szerdán az évi egy millió
tonna cement gyártására tervezett beremendei cementmű építése.
a gép és felvonó szerelő vállalat dolgozói megkezdték az első
klíngerégető kemence elemeinek helyére emelését. a hatvan-
öt méter hosszú, négy és félméter átmérőjű kemencekolosszust tu-
catnyi tagból rakják össze.

/folyt.köv./

M 145

- 34 -

bb. 41./ szerelik ... folyt./ 11

ha teljesen elkészül, súlya eléri az ezer tonnát. naponta más-
félezer tonna nyersanyagot égetnek majd ki benne. a tervek sze-
rint az 1. sz. kemence ikerpárját még ugyancsak az idén felál-
litják.

egyidejűleg megkezdtek az első kemencevonalhoz csatlakozó
hőkicserélő-torony szerelését is. a 76 méter magas ciklonrend-
szernek igen fontos szerepe lesz a gyártásban: a beadagolt por-
alaku nyersanyagot a kemencéből távozó füstgázzal 700-800
fokra előmelegíti. így az égetéshez szükséges energia felét „hul-
ladékegyéből”, biztosítja. a mai ismeretek alapján ez a leg-
korszerűbb, leggazdaságosabb klinkergyártási technológia./mti/

--

bb. 43. országos ankét a társadalmi támogatásra szoruló idős-
korúak helyzetéről

i bc/mm/h1/11 cz

1970. szeptember 2.

az egészségügyi minisztérium - a szakszervezetek országos
tanácsával, a magyar vöröskereszttel, a magyar nők országos ta-
nácsával, a magyar kommunista ifjúsági szövetséggel és a hazafi-
as népfronttal közösen - a társadalmi erők fokozottabb bevoná-
sa az időskorú állampolgárok szociális támogatásába címmel or-
szágos ankétot rendez szeptember 7-8-án az orvos-egészségügyi
dolgozók szakszervezetének székházában. az ankéton megvitatják a
társadalmi támogatásra szoruló öregek helyzetét és azokat a mód-
szereket, amelyek segítségével hatékonyabban lehet bevonni a tár-
sadalom egészségét a problémák megoldásába./mti/

--

M 1500

- 35 -

át
bb. 42. kijeve és szófia után pécssett - megnyílt a Lenin cente-
narium tiszteletére rendezett nemzetközi gyermekrajz-
kiállítás

vid/il cz

1970.szeptember 2.

kijeve és szófia után pécssett is bemutatták a Lenin cen-
tenarium tiszteletére rendezett nemzetközi gyermekrajz-kiállí-
tást, amelyen hat szocialista ország - bulgária, csehszlovákia,
Lengyelország, Magyarország, a német demokratikus köztársaság
és a szovjetunió gyermekei, fiataljai vesznek részt.

a múlt évben a krakkói lengyel-szovjet baráti társaság
felhívással fordult a szocialista országok gyermekeihez, hogy
Lenin születésének 100. évfordulója tiszteletére rajzokon és
festményeken ábrázolják az októberi forradalom nagy vezérének
életét és munkásságát, a népek barátságát és a szocialista épí-
tést. a felhívás nyomán született meg a „barátság elnevezésű
nemzetközi gyermek és ifjusági pályázat, s ezen mindegyik szo-
cialista országból egy-egy város illetve terület gyermekei vet-
tek részt. hazánkat pécs-baranya képviselte a pályázaton és kép-
viseli a kiállításon.

a nemzetközi kiállítás anyagát mind a hat szocialista
országban bemutatják, azokban a városokban, ahonnan a gyermekek
részt vettek a pályázaton. elsőként a szovjetunióban - kijeve
ben - nyílt meg a „barátság, kiállítás Lenin születésének szá-
zadik évfordulóján. ezt követően szófiába rendezték meg a tárlat-
ot és onnan érkeztek pécsre a képek. a tudomány és a
technika házában, amelyet erre az alkalomra a résztvevő szocia-
lista országok nemzeti zászlóival díszítettek, szerdán nyílt meg
a kiállítás a kis pécsi-baranyai rajzoló jelenlétében. a tárlat-
nyitó ünnepségen horváth olivér, apécsi tanárképző főiskola taná-
ra, a magyar-szovjet baráti társaság baranya megyei elnökségének
tagja méltatta a nemzetközi pályázat és kiállítás jelentőségét,
s bemutatta a képeket a vendégeknek.

a mintegy kétszáz üde, bájos gyermekrajz Lenin életének
országaink felszabadulásának, a népek barátságának és a szocia-
lista építésnek az eseményeit ábrázolják megkapó elevenességgel
és kedvességgel. a képek szeptember 8-ig maradnak pécssett, akkor
veszik át a pozsonyiak az mszt helyi szervezetétől. pécs után
ugyanis pozsonyban, majd pedig prágában, krakkóban és lipcsé-
ben állítják ki a „barátság, pályázat gyermekrajzait./mti/

-. -

- 36 -

Nf 1505

bb. 48. külföldi vendégek a jósvafői földalatti szanatóriumban

vid kz/fné/il cz

1970.szeptember 2

a magas relatív pára - és kalcium tartalmu levegője mi-
att gyógyhatásu jósvafői barlang hire az ország határain is tul-
jutott. a szerdán klimaterápiás kezelésre érkezett ide/utolsó
csoportban szovjet és amerikai gyógyulást keresők is vannak.
a betegek, az állandó orvosi felügyelet mellett naponta öt órát
töltenek a kivilágított földalatti tereben. állapotukról rend-
szeres feljegyzést készítenek. ezek szolgálnak alapul a gyógy-
hatás tudományos feldolgozásához./mti/

?.-.

bb. 45. megjutalmazták a tatabányai bányászujtókat

vid kz/il cz

1970. szeptember 2.

a pártkongresszus tiszteletére még az év első hónapjai-
ban verseny indult a tatabányai szénbányák üzemei és ujtói kö-
zött. a verseny célja, hogy sikeresen teljesítsék a vállalat
ujtási feladattervét, vagyis olyan ujtásokat vezessenek be,
amelyek javítják a termelés gazdaságosságát.

a versenyben kitűnő eredmények születtek. 6 hónap alatt
26 százalékkal nőtt - a múlt év hasonló időszakához képest - az
ujtások száma. összesen 521 ujtást nyújtottak be, s ezek jó
részét el is fogadták. az ujtások gazdasági haszna meghaladja
a 60 millió forintot. jelentős eredménynek számít, hogy a vál-
latat fizikai ujtói közül is egyre többen jelentkeznek el-
gondolásaikkal. a verseny legjobbjait most külön megjutal-
mazzák, csaknem 70 000 forintot osztottak ki közöttük./mti/

Nf 1505

-. -

- 37 -

bb 44. idegenforgalmi nyári egyetem nyílt budapestben
mm-ju hi -cz 1970. szeptember 2.

11. országból érkezett résztvevők budapestre, a szerdán megnyílt második idegenforgalmi nyári egyetemre. az előadásokon a hallgatók - jobbra turisztikai szakemberek - a magyar népművészetről kapnak részletes tájékoztatást., s több napos országjáró körut során hazánk folklórával ismerkednek.

megnyitó beszédet mondott dr. tamás györgy, az országos idegenforgalmi tanács titkára, a nyári egyetem első előadását - a kossuth klubban - dr. ortutay gyula akadémikus, a titelnőke tartotta. rámutatott azokra az átrétegződésekre, amelyek társadalmunkban az elmúlt negyed században végbementek, s aláhuzta, hogy ezek a folklór kutatásokra is pozitív hatást gyakoroltak. /mti/

--

bb 46. rablásért három évi börtön
vid-ju kz -cz 1970. szeptember 2.

ez év áprilisában a sajtószentpéteri bisztróban italozott a két névrokon. mata bálint és mata illés. mindketten sajtószentpéteri lakosok. a szomszédos asztalnál sörözött m. lászló ugyan-csak sajtószentpéteri lakos. az egymás mellett italozók beszélgetni kezdtek, de nem sok idő múltán összevsttek. m. lászló jó-nak látta, ha az udvaron keresztül távozik. mataék utána eredtek. a szomszédos sötét utcában leütötték, s a nála lévő négyszázöt-ven forintot elvették.

a miskolci járásbírószágon lefolytatott tárgyaláson ki-derült, hogy az italozó mataéknál nem volt elegendő pénz azt viszont megfigyelték, hogy m. lászlónál több száza is van. ezért ered-tek utána. bár a két vádlott egymásra igyekezett háritani a pénz eltulajdonítását, bizonyítást nyert, hogy mata bálint vette ki a pénzt. abból ötven forintot adott mata illésnek, a számla kiegyenlítésére, a nágyszáz forintot pedig ,, testvériesen,, megosztottak.

/ folyt. köv./

14.30/ju
NA 1510

-38-

bb 46. / rablásért három... 1. folyt./.-ju

a miskolci járásbírószágon társtettesi minőségben elköve-tett rablásban mondta ki bűnösnek mata bálintot és mata illést, s ezért őket egyenként három-három évi, szigorított büntetésvégre-hajtási munkahelyen letöltendő szabadságvesztésre ítélte, s a köz-ügyek gyakorlásától mindkét vádlottat négy-négy évre eltiltotta. /mti/

--

bb 47. elkészült a kenyér szabvány, készül a péksüteményeké - a magyar szabványügyi hivatal sajtótájékoztatója

t tz/mm-ju ie -cz 1970. szeptember 2.

a szabványosítás hazai kezdetei óta első ízben készült országos szabvány a kenyér minőségére. a szabványt, amely egyébként október 1-én lép hatályba, a mezőgazdasági és élelme-zésügyi minisztérium, a magyar szabványügyi hivatal és a sütő-ipari kutató intézet dolgozta ki.

amint a magyar szabványügyi hivatalban szerdán délelőtt tartott sajtótájékoztatón dr. sütő kálmán, a hivatal elnökhe-lyettese és munkatársai elmondták, ez a szabvány szigorubb kö-vetelményeket támaszt a kenyér minőségével szemben, mint a ná-lunk ismert összes külföldi szabványok. igaz, kevés olyan ország van a földön, ahol annyi kenyeret fogyasztanak, mint itt. jellemző erre, hogy átlagosan az ország egy-egy lakosa ang-liában 42, ausztriában 55, hazánkban viszont 114 kilo-gramm kenyeret eszik meg évenként, és nálunk ennek az óriási mennyiségű - évente több mint 100 ezer vagonnyi - kenyérnek 90-92 százalékát az állami, további öt százalékát pedig a szövetkezeti, illetve a magánipar állítja elő, amelyekre a szabvány természet-szerűleg kötelező.

az új szabvány szigoruan meghatározza a jó kenyérrel szemben támasztható összes követelményeket, felsorolva a fel-használható liszt-típusokat és egyéb anyagokat, s a feldolgozás minden egyéb kellékét és velejáróját egészen a forgalombahozat-al módjáig. kötelezővé teszi például, hogy a sütőipar minden egyes kenyeret olyan címkével lásson el, amelyről leolvasható a kenyér fajtája és sulya, a gyártó üzem neve és a sütés napja. pontosan megmondja a szabvány, milyen legyen a kenyér héja és bele, hogyan kell a kész kenyér minőségét ellenőrizni, milyen körülmények között kell tárolni és szállítani a kenyeret.

/ folyt. köv./

14.40/ju

-39-

NA 1510

bb 47. / elkészült a ,, , 1. folyt./-ju

a szabvány szerint tilos étkezési célra forgalomba hozni a kenyeret többek között akkor, ha alakja eltorzult, ha végig repedt, ha kormos, sáros, vagy más módon szennyezett, ha a héja egyharmadánál nagyobb részen égett, vagy hiányzik, ha a kenyér átnedvesedett vagy ázott, ha penészes, nyulós, szalonnás, ragacsos, ha idegen anyagot, vagy borsószemnél nagyobb csomókat tartalmaz. még azt is meghatározza a szabvány, hogy a sütéstől számított három napon túl a kenyeret forgalombahozni nem szabad.

elmondották a sajtótájékoztatón, hogy ez a szabvány csak a kenyérre vonatkozik, de már dolgoznak a zsemle, a kifli és egyéb sütőipari termékek szabványainak korszerűsítésén, pontosabban szigorításán is. előreláthatólag az új szabványok a jövő évben lépnek érvénybe. /mti/

--

bb. 49. napirenden: a konténeres szállítás és az automatizálás - megkezdődött az v. hajóipari konferencia balatonfüreden

vid kz/11 cz

1970. szeptember 2.

szerdán balatonfüreden megkezdődött az ötödik hajóipari konferencia a gépipari tudományos egyesület magyar hajó és darugyár és a mahart rendezésében. a négynapos tanácskozáson 10 európai ország hajóépítői, tervezői vesznek részt. összesen 40 előadás hangzik el az iparág fejlődéséről, legújabb európai eredményeiről.

a konferenciát hanusz andrás a magyar hajó és darugyár vezérigazgatój-helyettese nyitotta meg. előadásában hangsúlyozta, hogy a közutak és a vasutak zsúfoltsága egyre nagyobb feladatot ró a hajózásra. a személyszállításához és az áruforgalomhoz új korszerű hajókra van szükség, amelyből a kínálat messze elmarad a kreslettől. ahhoz a növekvő igényeket ki tudják elégíteni tovább kell emelni a hajógyártás színvonalát is - mondotta. a továbbiakban a résztvevők három szekcióban folytatják megbeszéléseiket.

a hajózási szekcióban központi téma, a konténeres szállítás. megvitatják, hogyan lehet a dunán bevezetni ezt a korszerű szállítási formát. a hajóépítő szakemberek elsősorban azokat az új technikai újításokat ismertetik, amelyek a hajó irányításának üzemelésének automatizálását szolgálják. az építéstechnológiai szekcióban elsősorban azokkal az eljárásokkal foglalkoznak, amelyek meggyorsítják és gazdaságosabbá teszik a hajógyártást. /mti/

--

- 40 -

NF 1510

bb 50. a jövő héten: 11. magyar-angol közgazdász-kollekviumot

1 sz/gk-ju ie -cz

-1970. szeptember 2.

szeptember 10 és 13 között másodszor cserélik ki tapasztalataikat a magyar és az angol közgazdászok. az első magyar-angol közgazdász-kollekvium a múlt év decemberében wiltonparkban és londonban volt, a második találkozó színhelye balatonfüres, illetve budapest. a 11. kollekviumon részt vevő magyar közgazdász-delegációt bognár józsef, a világgazdasági tudományos tanács elnöke, az angol delegációt sir ronald edwards professzor, a beecham group ltd. elnöke vezeti. a kollekviumon három angol és négy magyar referátum hangzik el, ezek fő témái: a nemzetközi gazdasági együttműködés problémái, különös tekintettel a magyar-angol kapcsolatokra; a modern technika elterjesztésének szerepe a nemzetgazdaság irányításában, mechanizmusában és lehetőségei különböző társadalmi rendszerű országok között. foglalkoznak az előadások olyan témával is, mint az adók és szubvenciók szerepe a gazdaságpolitikában, valamint a beruházási döntések kritériuma a nagy állami létesítményeknél. /mti/

--

bb 51. juhász találkozó nyiregyházán

vid-ju kz -cz

1970. szeptember 2.

a nyírségi műszaki hónap rendezvénysorozatának keretében rendezték meg szerdán nyiregyházán a szabolcs-szatmár megyei juhászok találkozóját. a termelőszövetkezeti és állami gazdasági juhtenyésztők - között technikusok és mérnökök - vitát rendeztek a tudományos megalapozott, korszerű nagyüzemi eljárások, többek között a mesterséges báránynévelés kérdéseiről. /mti/

--

15.10./ ju

-41-

NF 1510

bb 52. rajnai borászok badacsonyan

vid-ju kz -cz

1970. szeptember 2.

Szerdán 50 nszk-beli szőlész-borász látogatott a szőlészeti kutató intézet badacsonyi telepére. a rajnai borvidék szakembereit dr. jezerniczki Lajos kandidátus, telepvezető tájékoztatta a hazai szőlő és borkutatás legújabb eredményeiről. a vendégek különböző balatonparti gazdaságokban egy héti tanulmányozták a magyar szőlőtermelés és borkezelés módszereit. /mti/

.-.

bb 53. komócsin Zoltán látogatása a kpvd-sz-ben

t kf/kf-ju ie -cz

1970. szeptember 2.

Komócsin Zoltán, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, Gál László szót titkár társaságában szerdán a kereskedelmi-, pénzügyi- és vendéglátóipari dolgozók szakszervezetébe látogatott.

A vendégeket Ligeti László főtítkár fogadta, majd a kpvd-sz elnökségének jelenlétében ismertette a szakszervezet tevékenységét, gazdasági és nevelőmunkáját, beszámolt a szakszervezethez tartozó dolgozók helyzetéről, élet- és munkakörülményeiről, problémáiról.

Komócsin Zoltán az elnökséggel a szakszervezet vezetőit a kereskedelem dolgozóit foglalkoztató kérdésekről tárgyalt, majd aktíva értekezleten találkozott a szakszervezet központi vezetőségének budapesti tagjaival, politikai munkatársaival, a nagyvállalatok szakszervezeti vezetőivel, tájékoztatta őket kül- és belpolitikai kérdésekről, a pártkongresszus és a IV. ötéves terv előkészületeiről. /mti/

.-.

15.30/ju

-42-

NA 16¹⁵

bb 56. az országos béketanács ünnepi ülése a vdk megalakulásának 25. évfordulója alkalmából

t tf/pv zs bh -cz

1970. szeptember 2.

Ünnepi ülést tartott szerdán a parlament vadász-termében az országos béketanács a vietnami demokratikus köztársaság megalakulásának 25. évfordulója alkalmából. Sebestyén Nándorné, az országos béketanács titkára nyitotta meg az ünnepséget, amelyen ott volt s az elnökségben foglalt helyet Bugár Jánosné, a hazafias népfront országos tanácsának főtítkárhelyettese, Harmati Sándor, a magyar szolidaritási bizottság elnöke. Ugyancsak az elnökség tagja volt Hoang Luong, a vdk budapesti nagykövete és Le Huu Van, a vdk budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője.

Dr. Réczei László, az országos béketanács elnökhelyettese ünnepi beszédében emlékeztetett arra, hogy 1945. szeptember 2-án Hanoi-ban nyilvánította hivatalosan függetlenné sz. országot Ho Si Minh, a vietnami demokratikus köztársaság akkori ideiglenes kormányának elnöke. A francia gyarmatosítók nem nyugodtak bele közel egy évszázadig birtokolt gyarmatuk elvesztésébe. Az indokinaiban japán csapatok lefegyverzésének jogát - a szó szoros értelmében - megvásárolták az angoloktól és a kínai Kuomintang-kormánytól, akikre nemzetközi megállapodások feladatát bízta; ezzel a franciák újból megjelentek Indokina földjén. A háborús összeomlásból leledező francia imperializmus a tárgyaló, békülő, engedékeny, az idő változását megértő és megállapodásra kész fél képében jelentkezett. Alig szaradt meg a tinta a megállapodásokon, alig érkezett vissza Hanoi-ba a tárgyalásokon részt vett, Ho Si Minh-vezette vietnami küldöttség, a franciák minden megegyezést megszegve hadihajókról ágyutüzet zúdítottak Haiphong városára. A hétézer halottat követelő barbár támadás után megindult az általános offenzíva a vietnami demokratikus köztársaság ellen. A háborút eldöntő Dien Bien Phu-i csata eredményeként a francia hadsereg 16.000 katonája és tisztje adta meg magát, s a dél-vietnami bábhadsereg 80.000 katonája állt át a demokratikus erők sorába. E katonai vereség még imperialista körökben is világossá tette: Vietnam népe nem lehet legyőzni.

- a Dien Bien Phu-i csatát, a vdk ragyogó katonai győzelmét a genfi megállapodások követték, amelyek rendezték egész Indokina helyzetét és a vietnami népnek nem csupán állami létét, hanem területi egységét is elismerték. Az amerikaiak azonban nem tartották a francia gyarmatosítókat ért katonai vereség leckéjéből. A katonai tanácsadók néhány ezres csoportjából félmilliónál nagyobb létszámú amerikai expedíciós hadsereg lett. A dél-vietnami nép elleni barbár gyarmati háborút a Pentagon urai kiterjesztették: esztendőnkön át embertelen terrortámadások hullámai zúdultak a vdk földjére és a háború „vietnamizálásáról”, szóló frázisok hangoztatásával egyidőben az amerikai hadvezetés kiterjesztette a háborút egész Indokínára. Amerikai tanácsadók, hadsereg és amerikai fegyverek a Laoszi Népi Erők ellen, amerikai betörés Kambodzsába, támaszponthálózat Thaiföldön: ezek az amerikaiak Indokina háborújának legutóbbi állomásai.

/folyt.köv./á

15.45 bh

- 43 -

NA 16²⁰

bb 56. /az országos ... 1. folyt./ bh

arról beszélt ezután a szónok, hogy negyed századdal ezelőtt a kettős elnyomás, a francia gyarmatosítók és a japán megszállók rablógazdálkodása után a vietnami nép romok között kezdett hozzá a kommunista párt vezetésével az új élet felépítéséhez a felszabadult vietnamban. szó szerint kell érteni, hogy az elmúlt negyedszázadban egyik kezükben a békés építőmunka szerszámaival, másik kezükben a szocialista hazát védelmező fegyverrel álltak helyt a vietnami demokratikus köztársaság dolgozói.

- vietnam neve világszerte harci kiáltás lett; vietnam nevével vonultak az utcákra francia és amerikai, olasz és nyugatnémet fiatalok, akik az imperializmus gáztettei, az amerikaiak vietnami háborúja ellen tiltakoztak. ho si minh nevével tüntettek a békéért diákok majna-frankfurt utcáin és néhány esztendővel ezelőtt egy fiatal svéd miniszter, aki azóta hazájának miniszterelnöke lett, haladt az amerikai agresszió ellen tüntetők élén stockholm-ban. ami a nyugati világban tüntetésekben és százezreket megmozgató békeakciókban nyilvánult meg, az a szocialista világban - így hazánkban is - a testvéri szolidaritás tetteinek szakadatlan erőfeszítéseiben fejeződött ki. magyarországon milliók érzését fejezte ki a jelszó: „veled vagyunk vietnam!”, sok-sok tizezer, vietnamért vállalt munkaóra mellett erről a szolidaritásról vitt üzenetet a távoli testvérországba, a kórházakba küldött felszerelés s a magyar gyermekek által a vietnami gyermekeknek küldött sokféle ajándék is.

- a világ haladó erői számára példát adtak és adnak bátorságból és helytállásból, fegyveres küzdelemből és alkotómunkából vietnami testvéreink - hangsúlyozta réczei lászló. - elhunyt nagy vezetőjük, ho si minh emlékét és tanítását, nagy jelentőségű politikai végrendeletét az egész nemzetközi munkásmozgalom magáénak vallja. ő mindenekelőtt arra tanította népét, hogy a győzelem biztos tudatában kell küzdeni elnyomók és kizsákmányolók, gyarmatosítók és agresszorok ellen; nincs olyan erő, amely a szabadságért harcoló nép fölé kereskedhessen. háboruban csak hadsereg ellen lehet győzni - a szabadságért fegyverhez nyuló nép legyőzhetetlen.

befejezésül az országos béketanács elnökhelyettese bejelentette, hogy a szeptember elsejétől október elsejéig terjedő időt a nemzetközi békemozgalom világszerte a vietnami szolidaritás hónapjává nyilvánította. a szolidaritási hónap során a magyar békemozgalom is sokféle módon, gyűlésekkel, rendezvényekkel újra kifejezi népünk együttérzését, segítő készségét vietnam hős népe iránt.

/folyt. köv./

- 44 -

15.50 bh

NA

bb 56./ az országos ... 2. folyt./ bh

felszólalt az ünnepségen ngiem xuan yem, a vietnami hazafias front elnökségének tagja, az állami gazdaságok minisztere, a front magyarországon tartózkodó küldöttségének vezetője:

- az elmúlt 25 évben - mondta - a vietnami nép állandó harcot folytatott nemzeti függetlenségéért, az ország egyesítéséért. előbb a francia gyarmatosítók ellen kellett, s most az amerikai imperialistáktól kell megvédeni hazánkat. az elmúlt 16 évben az amerikai imperialisták - fittyst hányva a genfi egyezményekre - az emberiség történetének legkegyetlenebb gyarmati háborúját robbantották ki és megszámlálhatatlan barbár bűncselekményt követnek el most is dél-vietnamban. de hiába meszterkednek azon, hogy dél-vietnamot ujtipusu gyarmatukká, katonai támaszpontjukká változtassák, s hogy felhasználhassák ezt a területet a szocialista tábor megtámadására és a délkelet-ázsiai nemzeti felszabadító mozgalom meggátolására. a vietnami nép honvédelmi harca az amerikaiak ellen dicsőséges történelmünk legnagyobb ellenállási mozgalma külföldi betolakodókkal szemben. elszántan harcol a vietnami nép mindaddig, amíg az ellenség le nem mond agressziós szándékairól, amíg ki nem vonják teljesen, gyorsan és feltétel nélkül dél-vietnamból csapataikat, amíg nem tartják tiszteletben szuverenitását és területi sérthetlenségét.

az ünnepségen felszólalt devecséri gábor kossuth-díjas költő, straszinszky andrás, a telefongyár elektroműszerésze, kiszalapszervezeti titkár, dr. bartha tiberjformátus püspök, továbbá irina levcsenko, a szovjetunió hőse, a szovjet béketanács elnökségének magyarországon tartózkodó tagja. a központi fizikai kutató intézet képviselője, dr. goda gyula bejelentette az ünnepségen, hogy a kfk-i több mint két millió forint értékű berendezést és műszert ajándékoz vietnami testvérintézményének, a hanoi-ban újonnan létesített fizikai kutatóintézetnek.

az ünnepi ülés sebestyén nándorné zárszavával ért véget./mti/

--

bb 58. vámellenőrzés munkaszüneti napon is

i sl/gg ie bh -cz

1970. szeptember 2.

a vasuti teherkocsiforduló meggyorsítására a vám- és pénzügyőrség országos parancsnoksága az import-, illetve az exportárut szállító vasuti kocsik vámellenőrzéséről munkaidőn kívül és munkaszüneti napokon is gondoskodik. az ezzel kapcsolatos igényeket budapestben a 389-141 és a 389-154 -es telefonszámon lehet bejelenteni.

a vidéki telephelyeken történő rakodások esetén a területileg illetékes vám- és pénzügyőri szakaszok adnak felvilágosítást.
/mti/

--

- 45 -

16.00 bh

NA 16.25

bb. 54. 1980-ig kétszeresére nő a jelenlegi villamosenergia-igény hazánkban - előkészületek két szovjet gázturbinás egység vásárlására - előadássorozat a magyar villamosenergia-rendszer 20 éves jubileuma alkalmából

t/tz/rj cz

1970. szeptember 2.

kétnapos ülészekkal emlékezik meg a magyar villamosenergia-rendszer huszéves fejlődéséről a magyar villamos művek tröszt, a magyar elektrotechnikai egyesület és az energiagazdálkodási tudományos egyesület.

a tanácskozást szerda délelőtt a magyar tudományos akadémia disztermében schiller jános, a tröszt vezérigazgatója nyitotta meg, majd szili géza nehézipari miniszterhelyettes tartott ünnepi előadást.

áttekintette az ország villamosításának történetét, kezdve 1878-cal, amikor a ganz vasöntödében villamos lámpákat állítottak be a világítás céljára. az első közüzemi áramfejlesztő telep 1884-ben kezdett működni temesváron, megelőzve többek között párizst, londonnt és berlinnt, de budapestet is, ahol az áramszolgáltatás csak kilenc évvel utóbb indult megm. viszont 1963 óta nincs olyan városa és községe az országnak, ahol ott ne lenne a villany.

az egységes villamosenergia-rendszer megszületése, az állami villamosenergia részvénytársaság megalakulása, pontosabban 1950 óta hazánkban a villamosenergia iránti igény hatszorosa, az erőművek beépített teljesítőképessége pedig ötszörösére nőtt. a hálózat hossza megháromszorozódott, s ma már eléri a 97.000 kilométert, tehát több mint kétszer érné körül az egyenlítőt. a fejlődésre e két évtized alatt kerekén 41 milliárd forintot költöttünk, összes ipari beruházásaink 12-13 százalékat. a rendszer alaphálózatának biztonsága, védelme és automatizáltsága, műszaki színvonala a legjobbak közé tartozik Európában.

- a mult eredményeiből és sikereiből erőt merítve, s a hibákból tanulva figyelmünket most már egyre inkább az előttünk álló feladatokra kell irányítanunk - folytatta a miniszterhelyettes. - az idei 17.6 milliárd kilowattóra villamosenergia-igény 1975-ig legalább 25.5 1980-ig pedig 36 milliárd kilowattórára nő. ezért erőműrendszerünk kapacitását a most következő öt év alatt legalább 1500, az ezt követő öt esztendőben pedig legalább 2500 megawattal kell bővítenünk. a negyedik ötéves terv időszakában nagy konzenzációs erőművi blokkokból 1060 megawatt kapacitást kell üzembe helyeznünk és célszerűnek látszik ehhez itthon előállítani a turbinákat és a generátorokat.

/folyt.köv./

16.05 rj

- 46 -

NA 1630

bb. 54. / 1980-ig kétszeresére.... 1. folyt./rj

a negyedik ötéves terv erőműépítési programja sok új feladatot állít az iparág elé. sokkal nagyobb figyelmet kell fordítani a munka termelékenységére, mint eddig. csökkenteni kell a beruházási költségeket. ugyanakkor új feladatokat hoz egy új erőműtípus, a gázturbinás erőmű alkalmazása, mégpedig kimondottan a csucsfogyasztás igényeinek kielégítésére. minthogy a szovjetunióban kidolgozták és üzembe helyezték a korszerű, nagyteljesítményű 100 megawattos gázturbináegységeket, előkészületek folynak két ilyen szovjet gázturbinás egység megvásárlására, hogy 1973-74-ben üzembehelyezhetőek legyenek, előreláthatólag az inotai erőműben.

Lényeges szerephez jut a jövőben is az energiabehozatal. a szovjetunióból származó importot 190-240 megawattal kívánják növelni. előrehaladott tárgyalások vannak folyamatban a göd és léva között létesítendő új, 400 kilovoltos kapcsolat létrehozásáról üzemzavari kíségetés céljára, megkészszerződik az osztrák-magyar távvezeték kapacitása, és folynak tárgyalások magyar-jugoszláv 220, esetleg 400 kilovoltos távvezeték építéséről. végül szó van a magyar és a román energiarendszer bizonyos összekapcsolásáról is.

a miniszterhelyettes megnyitó szavai után kerényi a. ödön vezérigazgató-helyettes a műszaki fejlesztésnek a huszéves fejlődésben játszott szerepét ismertette, séllei frigyes vezérigazgató-helyettes pedig a gazdasági szabályozóknak a tröszt belső mechanizmusában való érvényesülését vázolta.

ezután megkezdődtek a szekció-ülések, amelyeknek keretében szerda délután és csütörtökön az energiarendszer műszaki és közgazdasági szakkérdéseit vitatják meg. /mti/

..-

bb. 55. Lengyel és jugoszláv közlekedési szakemberek zalaegerszegen

vid/kz/rj cz

1970. szeptember 2.

a közlekedéstudományi egyesület vendégeiként szerdán 2 napos tapasztalatcserére lengyel és jugoszláv közlekedési szakemberek érkeztek zalaegerszegen. a vendégeket antos sándor, a 16-os autóközlekedési vállalat igazgatója és heim géza, a vállalat főkönyvelője tájékoztatta a zalai autóközlekedés helyzetéről, a vállalat munkájáról. a külföldi szakemberek csütörtökön a vállalat központi telephelyét keresik fel. /mti/

..-

16.10 rj

- 47 -

NA 1630

bb. 57. munkarendi pótlékot vezettek be a dorogi szénbányáknál

vid/kz/rj cz

1970. szeptember 2.

mint ismeretes júliusban víz árasztotta el a dorogi szénmedence legjobb és legtöbb szén adó bányáját, a borókási aknát. a víz alá került bánya 1200 dolgozója a dorogi szénbányák vállalat más üzemeiben kapott munkát. ezt azonban csak úgy tudták megoldani, hogy bevezették az ugynevezett hat plusz kettős munkarendet. ez azt jelenti, hogy a vállalat dolgozóinak 70 százaléka - több mint 5000 ember - minden 6 munkanap után 2 pihenőnapot kap. így viszont havi átlagban a korábbinál kevesebb műszakot teljesítenek, s csökkent a keresetük. a szénbányák igazgatósága most megnyugtató módon rendezte ezt a problémát: munkarendi pótlékot számolnak el minden 6 plusz 2-es munkarendben foglalkoztatott dolgozónak. a keresetek csökkentésének megakadályozására 5 százalékkal felszorozzák a dolgozók havi keresetét. a pótlék a vállalat beralapját terheli, és beszámítják a dolgozók összes keresetébe. így tehát alapját képezi a hűségjutalom, az átlagbér és a táppénz elszámolásának is. a munkarendi pótlékot addig folyósítja a vállalat, amíg vissza nem térnek a 44 órás munkahétre, erre előreláthatóan a jövő évben kerül sor. /mti/

-. -

bb. 59. az angol carborundum-cég előadássorozata öt magyar városban

t/tz/rj cz

1970. szeptember 2.

szerdán a budapesti technika házában ismertette korszerű csiszoló, köszörü- és dörzsrendszereit, eljárásait és anyagait a manchesteri carborundum company ltd. a filmvetítéssel összekapcsolt előadássorozattal - amelyet már másodízben rendeztek meg hazánkban - az érdekelt magyar szakembereket kívánták tájékoztatni nagy ellenállóképességű anyagaik ipari felhasználásának lehetőségeiről.

ugyanazt az előadássorozatot részint az előző, részint a következő napokban budapesten kívül debrecenben, győrött, miskolcon és székesfehérváron is megrendezték, illetve megrendezik.

/mti/

-. -

16.13 rj

- 48 -

NA 16⁴⁰

bb. 60. 290 párna az árvizkárosultaknak - nógrádból

vid/kz/rj cz

1970. szeptember 2.

„egy marék toll”, néven a hazafias népfront nógrád megyei nőbizottsága júliusban mozgalmat indított az árvizkárosultak megsegítésére. az akció befejeződött. az összesítés szerint a két hónap alatt kétszázkilencven párnát, huszonöt dunnát, ezenkívül hatszáznyolcvan kilogramm tollat gyűjtöttek össze a nőbizottság aktivái a tiszai árviz károsultjai számára. /mti/

-. -

bb. 61. kongresszustól kongresszusig - mérlegben a közművelődés eredményei

1/szö/rj zs cz

1970. szeptember 2.

a IX. kongresszus óta eltelt időszak mérlegét vonták meg a közelmúltban a közművelődés szakemberei. egyebek közt megállapították:

művelődéspolitikánk eredményességét bizonyítja, hogy az utóbbi négy évben újabb százezrek, milliók ismerkedtek meg értékes művészeti alkotásokkal. növekedett a kulturális intézmények, vállalatok önállósága is, és erősödtek az egyes intézmények és az alkotók közötti kapcsolatok. javult a társadalmi ellenőrzés, és ennek érdekében nagyobb szerepet kaptak a művészeti szövetségek, a társadalmi tanácsokba és zsűrikbe meghívott szakemberek.

a két kongresszus között rohamosan gyarapodott a tömegközlelési eszközök nézőinek, hallgatóinak és olvasóinak száma is, s például a televízió további gyors terjedésével jelentősen megváltozott a művelődési munka arculata, feladata. a két és félmillió rádióelőfizető mellett 1.6 millióra nőtt a tévétulajdonosok száma, s ez azt jelenti, hogy ma már minden villannyal rendelkező településen van készülék. a két kongresszus között született határozat a csökkentett munkaidő fokozatos bevezetésére: a magyar televízió elsőként alkalmazkodott az így megnövekedett szabad idő tartalmasabb kihasználásához, és 1968 januárjától újabb, pénteki adásnapjának bevezetésével, hét végi műsorainak céltudatos összeállításával hozzájárult több millió ember igényes hét végi pihenéséhez, szórakozásához.

/folyt.köv./

16.16 rj

- 49 -

NA 16⁴⁰

bb. 61. / kongresszustól... 1. folyt./rj

muzeumaink tervszerűbben, célutadotsabban gyarapították gyűjteményeket, javultak tudományos munkájuk feltételei és eredményesebben járultak hozzá a közművelődési feladatok megoldásához. a muzeumi kiállítások száma 22.6 százalékkal növekedett, már a ix. kongresszus beszámolója is elismeréssel szólt a muzeumi és tárlatlátogatók számának emelkedéséről és ez a folyamat mindmáig tapasztalható. a két kongresszus között további 11,6 százalékkal gyarapodott az érdeklődők száma, ami az elmúlt évben közel 6,800 000 látogatót jelentett. az időközben bevezetett csökkentett munkaidővel függ össze a jelentős közművelődéspolitikai lépés: 1970. januárjától szombatonként országosan ingyenes a muzeumok látogatása.

ami a művelődési otthonok munkáját illeti: csökkent az érdeklődés a táncos rendezvények, a műkedvelés néhány ága és az alkalmoszerű ismeretterjesztő előadások iránt. ugyanakkor erőteljesen növekedett a közönsége a helyi társadalmi és területi igényekre épülő tanfolyamoknak, a szakköröknek, a szabadegyetemeknek, a kiállításoknak - és általában a kiscsoportos, klubszerű művelődési, szórakozási formáknak. művelődési otthonainkat évente 50-52 millióan látogatják. országsszerűen több helyen folynak kísérletek a rövidített munkaidő következtében megnövekedett szabad idő tartalmasabb művelődési otthoni megszervezésére. az eredmények biztatóak: pénteken este, szombatonként és vasárnaponként - különösen az őszi-téli hónapokban - sok helyütt igényesebb összejöveteleken szórakozhatnak, tanulhatnak a pihenő dolgozók.

az ország közművelődési könyvtáraiban az olvasók száma az elmúlt évben 2,210 000 volt - jelenleg tehát a lakosságnak 21.5 százaléka már beiratkozott olvasója 9190 könyvtárunknak. ugyanakkor változatlanul anyagi gondot jelent a könyvek beszerzése, és nem gyarapodtak kellő mértékben a korszerű könyvtáráépületek, helyiségek sem: általános jelenség például, hogy az új lakótelepekre sem terveznek könyvtárakat. a tanyasi területeken 74 művelődési autó jelenti a „vándorkönyvtárat”, de ennek legalább két-szeresére lenne szükség.

a mind szélesebb tömegeket érintő, megnövekvő szabadidő kulturált megszervezése a művelődéspolitikai jelentős feladata lesz a következőkben hiszen a kongresszusi tézisek leszögezik: „a munkaidőcsökkentés folytatásával a dolgozók életkörülményeit továbbjavítva a népgazdaság más területein is meg kell kezdeni az áttérést a 44 órás munkahétre,„ a tervek szerint a következő ötéves tervben jelentősen emelkedik a közművelődés részesedése az állami költségvetésből: 1970-hez képest 1975-ben már 45.4 százalékkal többet fordíthatunk erre a célra. /mt1/

16.30 rj

- 50 -

NF 1645

bb. 62. Prága, varsó, Leningrád és moszkva után .. szeptemberben berlinben is előadja a nemzeti színház az ember tragédiáját

i nn/gg bh -cz

1970. szeptember 2.

Szardán utazott az ndk-ba a budapesti nemzeti színház és a berlini deutsches theater kölcsönös vendégjátéka részleteinek megbeszélésére a nemzeti színház küldöttség. az már bizonyos, hogy a magyar művészek szeptember 29 és október 5-e között madách imre az ember tragédiája című drámai költeményét mutatják be a német közönségnek. a turnéval kapcsolatban both béla, a nemzeti színház igazgatója a következőket mondta az mti munkatársának:

- az ember tragédiája - most már nyugodtan elmondhatjuk, - külföldön is kiállta a próbát az utóbbi években. tavaly Leningrádban, moszkvában, azelőtt prágában és varsóban mutattuk be s úgy hisszük, ez az a darab, amivel a nemzeti színház elsősorban reprezentálhatja a magyar irodalmat és a saját törekvéseit.

- a nemzeti színház már évek óta szoros kapcsolatot tart a berlini deutsches theaterrel. több ízben került sor a két színház rendezőinek, dramaturgjainak kölcsönös látogatására, s végre most, ez év őszén megvalósul a társulatok vendégjátéka is. először a mi együttesünk látogat el lipcsébe, illetve berlinbe és mindkét helyen két-két alkalommal eljátssza az ember tragédiáját. szeptember 28-án, fellépéseinket megelőzően sajtótájékoztatót rendezünk berlinben, amelyre a színház igazgatója és főrendezői utaznak ki.

- bizunk benne, hogy a német közönség is kíváncsian, érdeklődő szeretettel fogadja majd a major tamás által rendezett, és immár ebben a felfogásban 235 előadást megért produkciót./egyéb-ként a nemzeti -ben madách drámai költeménye már az 1300-as szériánál tart./ ádám ezuttal is sinkovits imre lesz, éva: váradi hédi, lucifer: major tamás, azb ur hangja pedig kálmán györgy.

- a nyelvi nehézségek áthidalására ezuttal is viszünk magunkkal tolmács-berendezést.

- a berlini deutsches theater október második felében viszonzozza vendégjátékunkat. három budapesti előadást tartanak, ezeken két mű szerepel: lessing : bölcs náthánja és jevgenyij svarc: a sárkány című produkciója./mt1/

- 51 -

16.20 bh

NF 1650

bb 63. fel kell tüntetni a gyártási időt - miniszteri rendelet a vegyiárak értékesítési idejéről

1 kf/kf szb -cz

1970. szeptember 2.

a belkereskedelmi miniszter most megjelent rendelete meghatározza egyes vegyiárak értékesítési idejét. előírja, hogy állami vállalat, szövetkezet és magánkereskedő belföldi és import kozmetikai-, háztartási és vegyiárakat csak a gyártási idő /év, hónap/, illetve az országba érkezés idejének feltüntetésével lehet forgalomba hozni, a rendeletben ugyancsak meghatározott időn belül. a rendelet melléklete részletesen felsorolja, hogy milyen árak meddig értékesíthetők. a fogkrém, a szájviz, a zafiros arc-krém, a csomagolt pipereszappan, a hajmosószer, a borotvakrém értékesítési ideje például 18 hónap. a gyártástól számítva az olajfesték ugyancsak 18 hónapon, a zomácfesték 24 hónapon, a dobozos cipőkrém 6 hónapon, a hypó három hónapon belül árusítható. a rendelet kötelezően előírja az értékesítési idő betartásának folyamatos ellenőrzését, valamint azt, hogy az értékesítés idejéről a fogyasztókat tájékoztatni kell.

amennyiben az értékesítési idő lejártá után a vegyiárak minősége teljes értékű - szakértői vélemény alapján - meghatározott ideig még forgalomba hozhatók. a meghosszabbított időt ugyancsak fel kell tüntetni az árun, s erről a vásárlókat is tájékoztatni kell, ugyanúgy mint arról, hogy az érintett cikk már csak csökkentett áron értékesíthető. ha az értékesítési idő lejártá után a vegyicikk minősége nem megfelelő, árusítását meg kell szüntetni, s meg kell semmisíteni. a jelenleg raktáron levő vegyicikkeken a gyártási, a beérkezési, illetve az értékesítési időt legkésőbb december 31-ig kell feltüntetni.

a miniszteri rendelet megszigorítja a vegyicikkek forgalmazását. eddig az érvényben levő jótállási, szavatossági időre vonatkozó rendelkezés az ipar és a kereskedelem kapcsolatát érintette, s - mert az értékesítési idő hosszabb, mint a jótállásé - vitára adott okot, hogy az érintett cikk meddig hozható forgalomba. a mostani rendelkezés a fogyasztók érdekében egyértelműen, pontosan meghatározza az értékesítési időket, s azok betartásáért a kereskedelmi vállalatokat teszi felelőssé. /mti/

--

bb 66. az állattenyésztők európai szövetségének

gg szb -cz

1970. szeptember 2.

vezetősége a legutóbbi budapesti közgyűlésén horn artur akadémikust alelnökkévé választotta. /mti/

--

16.35/szb

-52-

NF 16⁵⁰

bb 64. a külügyminiszter fogadása

szb -cz

1970. szeptember 2.

péter jános külügyminiszter szerdán fogadást adott a külügyminisztérium vendégházában szilágyi béla külügyminiszterhelyettesnek e tisztsége alól történt felmentése, valamint marjai józsef külügyminiszterhelyettesé való kinevezése alkalmából.

a fogadáson résztvettek a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők vezetői, valamint puja frigyas a külügyminiszter első helyettese, bojti jános, gyenes andrás és rácz pál külügyminiszterhelyettesek, a külügyminisztérium vezető beosztású munkatársai. /mti/

--

bb 65. a szovjet és magyar műszaki és kereskedelmi szakemberek találkozója

jf/pv szb -cz

1970. szeptember 2.

szerdán a mezőgazdasági kiállításon szovjet és magyar műszaki és kereskedelmi szakemberek adtak egymásnak találkozót, a megbeszélésen szilágyi sándor, a kém főosztályvezetője a magyar traktor import alakulásáról számolt be. elmondotta, hogy a szovjetunióból behozott erő- és munkagépek ma már nélkülözhetetlenek a magyar mezőgazdaságban. a harmadik ötéves tervidőszakban mintegy 160 millió rubel értékű szovjet gépet és gépalkatrészt kapott a mezőgazdaság, a negyedik ötéves tervben már 200 millió rubelért hoznak be gépeket és gépalkatrészeket a szovjetunióból. a traktorpark korszerűsítéséhez csak idén 5 800 mtz erőgépet kapnak a nagyüzemek, ezzel az ilyen típusú traktorok száma meghaladja a husz ezret. a traktorellátás megjavítására 1971-75-ben a magyar külkereskedelem további 25 000 mtz-t szerez be a szovjetunióból. /mti/

--

bb 67. honvéd-művészek jubileumi kiállítása székesfehérváron

vid-kz szb -cz

1970. szeptember 2.

a székesfehérvári helyőrségi klub színháztermében felszabadulásunk negyedszázados jubileumi és a néphadsereg fennállásának 25. évfordulója tiszteletére jubileumi kiállítás nyílt. a kiállított képeket, szobrokat, grafikákat, kerámiákat, fafaragásokat, intarziákat, fényképeket honvédségi amatőr képzőművészek - honvédek és tisztek - készítették. a jubileumi kiállítás szeptember 7-ig marad nyitva. az anyag egy részét ezután a fővárosban is bemutatják. /mti/

--

16.40/szb

-53-

NF 16⁴⁵

bb 68. magyar-svéd kooperáció

vid/kz bzs -cz

1970. szeptember 2.

a gépipari tudományos egyesület automatizálási szakosztálya és helyi szervezete rendezésében háromnapos országos tanácskozás kezdődött szerdán egerben. több mint háromszáz szakember tanácskozik a pneumatikus automatika elemek alkalmazásának és fejlesztésének időszerű kérdéseiről.

mint kócza imre az egri finomszerelvénygyár vezérigazgatója bevezető előadásában elmondotta, hazánkban az iparban, a mezőgazdaságban, a tudományos intézetekben egyaránt gyors ütemben növekszik az igény az automatizálás iránt. az ebben rejlő lehetőségek kihasználására az egri finomszerelvénygyár már 1967-ben tíz évre szóló kooperációs szerződést kötött a svéd mecman céggel pneumatikus automatika elemek gyártására. az egerben alkalmazott svéd licenc alapján készült termékeknek népgazdasági jelentősége van. eddig egymillió forint értékűt vásárolt belőle a hazai ipar, s ezzel 18 millió forint megtakarítást ér el öt év alatt. az eddigi sikerek alapján a gyár már tárgyal a svéd-magyar kooperáció korlátlan időre történő meghosszabbításáról. azt tervezik, hogy 1971-ben már háromszor annyi automata elemet gyártsanak egerben a svéd szabadalom alapján, mint az idén.

a megnyitó beszéd után több előadás hangzott el az egri gyártmányok gyakorlati alkalmazásáról, majd a résztvevők megtekintették az egri finomszerelvénygyár „mecman-üzemét”,.

a tanácskozás pénteken fejeződik be. /mti/

--

bb 70. focok Jenő látogatása pécsen

vid/kz bzs -cz

1970. szeptember 2.

focok Jenő, az mkszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke szerdán pécsre látogatott. délelőtt a pártbizottság székházában találkozott a megyei párt végrehajtóbizottság tagjaival, a megye és pécs város állami vezetőivel. egri gyulának, a megyei pártbizottság első titkárának tájékoztatója nyomán eszmecsere folytattak baranya gazdasági, politikai és társadalmi életéről.

délután focok Jenő felkereste a mecseki ércbányászati vállalat vezetőit, ezt követően résztvett és felszólalt a 11-es bányászati hármas körletében dolgozó kommunisták vezetőségválasztó taggyűlésén. /mti/

--

16.45/bzs

- 54 -

MA 1605

bb 69. új szövetkezeti vállalat alakul fejér megyében

vid kz bh -cz

1970. szeptember 2.

a fejér megyei tanács vb szerdai ülésén a szövetkezeti burgonya, zöldség- és gyümölcskereskedelem gazdasági, szervezeti korszerűsítéséről tárgyalt: határozatot hozott egy olyan szövetkezeti vállalat alapításának elősegítésére, amely 1971 január elsejétől szerződéses és bizományosi alapon folytatja kereskedelmi tevékenységét. az új vállalat alapításának és működésének célja a lakosság ellátásának javítása, illetve a termelői és fogyasztói érdekek összehangolása. a határozat végrehajtására a vb külön munkacsoportot hozott létre. /mti/

--

bb 71. haditechnikai kiállítás nyílt szekszárdon

vid kz bh -cz

1970. szeptember 2.

nagyszabású haditechnikai kiállítás nyílt szerdán délután szekszárdon, a hadtörténeti múzeum, a magyar néphadsereg és a tolna megyei mhsz rendezésében. megnyitó beszéd lantos ottó alezredes, az mhsz tolna megyei szervezetének elnöke mondott. a tolna megyei honvédelmi hetek keretében rendezett kiállítás a kézfegyverektől és a lövegektől kezdve a híreszközökön át a harckocsiig és a sugárhajtású vadászrepülőgépig ugyszólván az összes hadászati felszerelésekről, berendezésekről képet ad. fényképes tablókön bemutatják a magyar és a baráti szocialista országok hadseregeit, valamint az mhsz életét. napközben filmeket vetítenek a közönségnek. állandó bemutatót tart az mhsz tolna megyei rádióklubja is. /mti/

--

bb 73. az r. szidák össz-szövetségi, mezőgazdasági miniszterhelyettes

t jf/gg bh -cz

1970. szeptember 2.

vezetésével hazánkban tartózkodó szovjet mezőgazdasági küldöttség szerdán elutazott budapestről. a vendégeket a ferihegyi repülőtéren kazareczki kálmán mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes és a szovjet nagykövetség vezetői bucsúztatták. /mti/

--

- 55 -

17.10 bh

MA 1720

bb 72. együttműködési megállapodás a mém és a koreai mezőgazdasági bizottság között

t jf/gg bh -c z

1970. szeptember 2.

dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter és csang-jun-phil, a koreai népi demokratikus köztársaság mezőgazdasági bizottságának elnöke szerdán a mém-ben együttműködési megállapodást írt alá, amelynek értelmében a két minisztérium rendszeresen tájékoztatja egymást a tudományos és a gyakorlati eredményekről, megküldik egymásnak a különféle gazdasági tapasztalatokat és kiszélesítik a kutatóintézetek közvetlen kapcsolatát.

a megállapodásról csang jun phil elnök az mti munkatársának elmondotta: - már korábban is szoros kapcsolat volt a két ország szakemberei között. a magyar kutatók hibrid-kukorica vetőmagjait eredményesen próbálták ki a koreai földeken, például idén is nagyszerű kísérletekre került sor a knck-ban. koreából ugyanakkor rizs-vetőmagokat küldtek, amelyek jó terméseredményt hoztak a magyar talaj - és klímaviszonyok között. a kialakult gyakorlat szerint kutatócsoportok hozzák magukkal a vetőmagokat és az egész kísérlet során szaktanácsot adnak, hogy minél sikeresebb legyen a honosítás. a jövőben a kapcsolat még inkább elmélyül: a műszaki fejlesztés és a tudományos kutatómunka terén nagy lehetőségek állnak a két ország szakemberei előtt./mti/

--

bb 74. meghalt vigh gusztáv

pv bh -cz

1970. szeptember 2.

vigh gusztáv a párt és a munkásmozgalom veteránja, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, 88 éves korában elhunyt. 1900-tól kezdve vett részt a munkásmozgalomban, 1920 óta volt a párt tagja. a tanácsköztársaság idején termelési biztosként tevékenykedett. temetése szeptember 4-én 15 órakor lesz a rákoskeresztúri új temetőben.

mszmp x. kerületi bizottsága

/mti/

--

- 56 -

17.20 bh

M-1725

bb 75. a libegő

pv bh -cz

1970. szeptember 2.

a xii. kerületi tanács építési osztálya közli, hogy a libegő a műszaki mérések és ellenőrző vizsgálatok végzése miatt előreláthatólag szombaton áll újra a közönség rendelkezésére./mti/

--

bb 76. a csehszlovák forradalmi szakszervezeti mozgalom központi tanácsa küldöttségének látogatása hazánkban

t m bh -cz

1970. szeptember 2.

a szot elnökségének meghívására a magyar népköztársaságba látogatott a csehszlovák forradalmi szakszervezeti mozgalom központi tanácsának küldöttsége. a küldöttséget jan piller, a csehszlovák kommunista párt központi bizottsága elnökségének tagja, a csehszlovák forradalmi szakszervezeti mozgalom központi tanácsának elnöke vezette. a küldöttség tanácskozást folytatott a szot titkárság küldöttségével, amelyet gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot főtitkára vezetett. a küldöttségek kölcsönösen tájékoztatták egymást a magyar és a csehszlovák szakszervezetek tevékenységéről, és jövőbeni feladatairól. a két ország szakszervezeteinek képviselői egyetértettek abban, hogy a szocializmus építésének jelenlegi szakaszában növekszik a szakszervezeti mozgalom feladata. munkájukkal segítik országaikban a szocialista társadalmi rendszer erősítését. e fokozott felelősség arra ösztönzi a szakszervezeteket, hogy munkamódszereik állandó tökéletesítésével még jobban teljesítsék a dolgozók nevelésében, munkakezdeményezésének fejlesztésében és érdekeinek védelmében rájuk háruló feladatokat. a küldöttségek véleménycserét folytattak a nemzetközi szakszervezeti mozgalom időszerű kérdéseiről, valamint a magyar és a csehszlovák szakszervezetek együttműködésének fejlesztéséről. a két ország szakszervezetei állandó erőfeszítéseket tesznek az szvsz tevékenységének támogatása, és a nemzetközi szakszervezeti mozgalom egységének elérése érdekében azzal a céllal, hogy hozzájáruljanak a nemzetközi munkáosztály érdekeinek biztosításához és védelméhez, a proletárinternacionalizmus szellemében. mindkét részről nagy jelentőséget tulajdonítanak az európai országok szakszervezetei közötti kapcsolatok szélesítésének és annak, hogy aktívan vegyék ki részüket az európai szakszervezetek konferenciájának megvalósításában. mindkét fél mélyszéles aggodalmát és felháborodását fejezi ki az imperializmus, elsősorban az amerikai imperializmus agresszív háború politikája miatt indokina, közép-kelet térségében és más országokban./folyt. köv./

- 57 -

17.25 bh

M-1725

bb 76. / a csehszlovák... 1. folyt./ bh

ismételten kifejezik szolidaritásukat eme országok dolgozóinak és szakszervezeteinek szabadságért, és a függetlenségért vívott harcával. mindkét ország szakszervezete nagy fontosságot tulajdonít a szocialista országok szakszervezeteinek a szabadságért, és a függetlenségért vívott harcával. mindkét ország szakszervezete nagy fontosságot tulajdonít a szocialista országok szakszervezetei közötti testvéri kapcsolatoknak és együttműködésnek. a szocialista országok szakszervezetei előtt álló közös feladatok a szakszervezetek társadalmi szerepének, felelősségének növekedése, a szakszervezetek tevékenységében megnyilvánuló közös vonások, szükségessé teszik a szakszervezetek közötti rendszeres tapasztalatcserét, s a kölcsönösen hasznos együttműködés továbbfejlesztését. a küldöttségek megállapították, hogy a magyar és a csehszlovák szakszervezetek között hosszú évek óta szinte baráti kapcsolatok állnak fenn. mindkét küldöttség kifejezte elhatározását, hogy fejleszteni fogja a kölcsönösen hasznos, nem formális együttműködést, s mindent elkövet a baráti kapcsolatok további erősítésére a két szakszervezet között, kifejezték meggyőződésüket, hogy ezzel is a két nép testvéri barátságát, a szocializmus, a béke ügyét erősítik. /mti/

--

b 77. baráti találkozó

tm bh -cz

1970. szeptember 2.

Jan Piller, a cskp elnökségének tagja, a csehszlovák forradalmi szakszervezetek központi tanácsának elnöke, aki a szot elnökségének megnívására tartózkodik hazánkban, szerdán a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetségén találkozott az mszmp, a szot és a külügyminisztérium képviselőivel. a baráti találkozón részt vett Gáspár Sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot főtitkára, Frantisek Dvorsky, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete, Tóth Máttyás, az mszmp kb osztályvezetője, a szot elnökségének több tagja, és a külügyminisztérium több vezető munkatársa. /mti/

--

- 58 -

17.50 bh

NA 1840

bb 78. az árvízvédelemben kitünt dolgozókat tüntettek ki szolnokon

vid szb -cz

1970. szeptember 2.

Szolnokon a megyei tanács székházának dísztermében szerdán délután megyei ünnepségen köszöntötték a párt-, állami és társadalmi szervezeteket, azok vezetőit, dolgozóit, akik az évszázad legnagyobb tiszai árvize idején szervezték, mozgósították a közerőket, irányították az emberi életek, anyagi javak megmentését szolgáló nagy küzdelmet. az ünnepségen Csáki István, a megyei pártbizottság első titkára köszöntötte az árvízvédelem élenjáróit, méltatta közös erőfeszítéseik eredményességét, majd Fodor Mihály, a megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke, a kormány megbízásából kitüntetésekkel nyújtott át az árvízvédelmi munka hőseinek. /mti/

--

bb 79. tizenöt éves a mecseki ércbányászat

vid szb -cz

1970. szeptember 2.

Pécsett szerdán az uránvárosi ságvári endre művelődési házában az ércbányászat kezdetének tizenötödik évfordulójára emlékeztek a vállalat vezetői és a törzsgárda tagok. Tóka Jenő, a mecseki ércbánya vállalat igazgatója elevenítette fel a mecsek oldalán született új iparág küzdelmes kezdetét és ismertette az azóta elért eredményeket.

Ez alkalommal jelentették be a vállalat keretében indított új mozgalmat, amelynek célja: két százalékos önköltségcsökkentés. ugyanezen a napon a vállalat valamennyi üzemében röpgyűlésen emlékeztek meg a tatabányai és a csertetői bányászok áldozatairól. /mti/

18.38.

-59-

NA 1840

bb 8
bb 80. kitüntetés

tm zs bh bs

1970. szeptember 2.

a népköztársaság elnöki tanácsa a munkásmozgalomban kifejtett több mint négy évtizedes tevékenysége elismerésül 60. születésnapján a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta sala sándor elvtársnak, a lapkiadó állalat igazgatójának. a kitüntetést várkonyi péter, a kormány tájékoztatási hivatalának elnöke adta át. az átadásnál jelen volt pozsgai imre, az mszmp kb agit.prop. osztályának alosztályvezetője./mti/

-. -

bb 81. köszönet nyilvánítás

zs bh bs

1970. szeptember 2.

köszönetünket fejezzük ki mindazon párt- és állami és társadalmi szerveknek, valamint azoknak a magyar és külföldi elvtársaknak, barátoknak és régi harcostársaknak, akik dr. szántó rezső elhunytá alkalmából részvételük kifejezésével, illetőleg a temetésen való részvételükkel igyekeztek enyhíteni fájdalmunkat.

a gyászoló család

/mti/

-. -

19.00 bh

-60-

NA 1925

bb 83. népfront napirenden : a főváros iv. ötéves terve

t tr/gg zs bh bs

1970. szeptember 2.

ankét-sorozatot indított a hazafias népfront a budapesti gazdaság- és várospolitikai munkabizottsága a főváros negyedik ötéves tervéről, hogy mielőtt végleges formát öltenek a terv különböző fejezetei, feladatai, kikérjék az egyes témákban közvetlenül érdekelt lakosság véleményét. szerda délután ült össze az első ilyen társadalmi tanácskozás a budapesti népfront bizottság székházában. a főváros közoktatásának a következő öt évre várható fejlesztése került napirendre. mezei gyula, a fővárosi tanács oktatási főosztályának vezetője adott tájékoztatást, vitaindítóként.

az óvodai hálózat fejlesztésében azzal kell számolni, hogy a következő években megnövekszik az óvodáskorúak száma: az 1970. évi mintegy 55.000-rel szemben jövőre 61.000, 1972-re 67.000, 1973-ra legalább 70.000 kisgyermek elhelyezéséről kell gondoskodni. a keresőképes korú nők, édesanyák 84 százaléka dolgozik jelenleg, s ebben a foglalkoztatási arányban csökkenés semmiképpen sem várható, sőt a következő időszakban térnek vissza munkahelyekre azok is, akik otthon töltötték a gyermekgondozási segély idejét. 1969-ben az érdekelt korosztály 80 százaléka járt óvodába, az idén már csak 76 százalékat tudták elhelyezni. számítások szerint 1971-1975 között 15.000 új óvodai helyre lesz szükség. ezenkívül a meglévő gyermekintézmények korszerűsítése, jobb felszerelése is sürgető feladat. az óvodai hálózat bővítésével párhuzamosan 1.000-1.500 ujonnan munkába álló óvónőre lesz szükség. jelenleg évente 60 budapesti óvónő végez a szakiskolán. azt tervezik, hogy érettségizett leányokat munkába állítanak az új óvodákban, miután alkalmassági vizsgán megfelelnek, s azután rendkívüli képzésben - tehát munkájuk mellett - szerezhetik majd meg a szükséges szakmai ismereteket.

az általános iskolákban a demográfiai apály érezteti majd hatását: 1973-ig a jelenlegihez képest, mintegy 20 százalékkal csökken a tanulók száma, azután két-három évig 10-12 százalékkal növekedni fog. a negyedik ötéves terv időszakában a fővárosban 588 új tanterem megépítésével számolnak - erre van anyagi fedezet - de ezen felül még mintegy 200 tanteremre lenne szükség. jelenleg az általános iskolák mintegy felének nincs tornaterme, minden második iskolánál hiányzik a szak-előadóterem is, s három iskola közül csak kettőben van önálló helyisége az ifjusági szervezetnek. a meglévő tanintézetekben tornatermek hozzáépítésére nem kerül sor - ilyen célú anyagiak híján. viszont az új iskolák már eleve tornateremmel épülnek. ugyanakkor tervezik négy kerületben uszó-medencék építését egy-egy iskolában, s ide a kerület valamennyi általános iskolása járhat majd.

/folyt. köv./

- 61 -

19.45 bh

NA 2025

bb 83./népfront napirenden:... 1. folyt./ bh

a főváros középiskolai hálózatának egyelőre megfelelő a befogadóképessége, sőt a következő években még szellősebbek lesznek a tanintézetek, mert kisebb létszámú korosztályok következnek, de azután megint nagyszámú évfolyamok következnek. mind-
amellett elvetették azt a gondolatot, hogy egyes középiskolákat időlegesen az általános iskolai oktatás céljára használjanak, mert ez csak egy-két évig jelenthetne megoldást./mti/

..

bb 84. időjárásjelentés

pv bh bs

1970. szeptember 2.

a meteorológiai intézet jelenti kedden este:

időnként felhősödés

várható időjárás csütörtök estig:

időnként megnövekvő felhőzet, legfeljebb néhány helyen esővel. napközben megélénkülő, változó irányú szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet 20-25 fok között.

/mti/

..

bb 85. rendőrségi hírek

i zsu/zsu bh bs

1970. szeptember 2.

a józsef körut és a rákoczi tér kereszteződésében wolf pál 23 éves egyetemi hallgató motorkerékpárjával elütötte a gyalog átkelőhelyen pollár ibolya 40 éves segéd munkást, akit a mentők súlyos sérüléssel vittek kórházba. a rendőrség eljárást indított a gázoló ellen.

x x x

nem adott elsőbbséget kerékpárjával a x. kerületben a kereszturi ut 26. számú ház előtt tóth béla 54 éves segéd munkás és összeütközött egy motorkerékpárral. tóth béla és a motorkerékpár vezetője, molnár józsef 25 éves kubikos súlyosan megsérült.

x x x

/folyt. köv./

- 62 -

M 2010

bb 85. /rendőrségi hírek... folyt./ b h

szabálytalanul kanyarodott egy dömperrel rákoscsabán a pesti ut és az alsókörtvélyes utca kereszteződésében andrási ottó 35 éves gépkocsivezető, összeütközött egy motorkerékpárral, amelynek vezetőjét ocskai gábor 26 éves hegesztőt, súlyos sérüléssel vitték kórházba. a rendőrség eljárást indított a dömper vezetője ellen./mti/

..

bb. 86. nagygyűlés a nemzetközi antifasiszta nap alkalmából

t/bc/rj zs bs

1970. szeptember 2.

a magyar partizán szövetség, a nácizmus üldözötteinek bizottsága, az országos béketanács és a magyar jogász szövetség a nemzetközi antifasiszta nap alkalmából szerdán nagygyűlést rendezett a vasas szakszervezet székházának dísztermében. az elnökségben helyet foglalt dr. korom Mihály igazságügyminiszter, uszta Gyula, a partizán szövetség főtitkára, méhes Lajos, a vasas szakszervezet főtitkára, terényi István, az országos béketanács alelnöke, dr. Prandler Árpád, a magyar jogász szövetség főtitkára, november László, a nácizmus üldözöttei bizottságának alelnöke és több más ismert közéleti személyiség. az elnökség tagja volt Irina Levcsenko, a szovjetunió hőse, a szovjet béketanács elnökségének tagja is.

Keres Emil színművész szavai után Harmati Sándor, az országos béketanács alelnöke nyitotta meg a nagygyűlést, majd dr. Szénási Géza, a magyar népköztársaság legfőbb ügyésze mondott beszédet.

Elmondotta, hogy tavaly Moszkvában 18 ország küldöttei a náci háborús bűnösök üldözésével összefüggő kérdések kapcsán nemzetközi konferenciát tartottak, s közös felhívással fordultak a világ népeihez, hogy minden év szeptember elsejét, a második világháború kezdetének napját nyilvánítsák nemzetközi antifasiszta napnak.

a fasiszmus veszélyét csak a harmincas években ismerték fel a haladó erők. a nemzetközi politika ingadozásai, különböző nagyhatalmaknak az egyesnyulpolitikára és egymás bekerítésére irányuló törekvései tették lehetővé Hitlernek, hogy 31 évvel ezelőtt elindítsa a világtörténelem legvéresebb háborúját. a fasiszmus világhatalomra tört, s azért kellett elbuknia, mert az emberiség haladása legszebb céljai ellen vont kardot. a fasiszta fenevad-elsősorban a szovjetunió hatalmas vérérdőzete nyomán - saját barlangjában pusztult el, szellemét azonban a háború befejezésével nem sikerült kiirtani. jelentkezik a nyugatnémet revansisták szovjetellenességében csakugy, mint az európai határok megváltoztatásának igényében; jelentkezik az olasz neofasisztáknál és másutt is.

/folyt. köv./
20.00 rj

- 63 -

M 2010

bb. 86. / nagygyűlés... 1. folyt./rj

nemcsak nyugat-németországban, hanem a világ más részein is - ahol fasiszta emigránsok élnek - szót, sajtónyilvánosságot kapnak, egyesületet alkotnak, s a maguk szellemét, szemléletét igyekeznek átültetni a fiatalokba, hogy azok ott folytassák, ahol apáik abbahagyták. dr. szénási géza emlékeztetett a faszizmus mindenkor csak úgy volt képes magához ragadni a vezetést, hogy az elmaradott, tömegeknek állt az élére demagóg jelszavaival. a faszizmus az értelem ellen támad - éppen ezért napjainkban az ellene való harcban nagy jelentőségű a nevelés, a kulturálódás. ezen a téren is példát mutat a szovjetunió, a világnak az az állama, ahol a legtöbben tanulnak, ahol állandóan sokasodnak a kiváló emberfők, s ahol következetes a faszizmus elleni kulturális, ideológiai harc is.

ugyanakkor az imperializmus nem ejti el a faszizmus lehetőségét, hogy végső esetben, uralma fenntartása érdekében azzal fenyegethesse saját népét és idegen népeket is.

a továbbiakban utalt a szovjetunió és a német szövetségi köztársaság közelmúltban parafált megállapodására az erőszakról való lemondásról, a közeledést, a nyugatnémet kormány részéről megmutatkozó ilyen szándékot üdvözljük, szükséges azonban, hogy a kezdeti lépéseket a szövetségi köztársaság részéről tettek kövessék - hangoztatta.

- a nemzetközi antifaszizta nap jelszava, hogy előrenézzünk, de nem felejtsük el a múltat - folytatta. nem feledkezhetünk meg arról, hogy az imperializmus jellege nem változott, hogy napjainkban is vannak fasiszta, illetve fasiszta módszereket alkalmazó rendszerek, kormányok. erre mutat az amerikaiak vietnami agressziója, a nők és gyermekek tömeges kivégzése, a tigris-ketrecek, a szögesdrótok, a gyarmati célu faji megkülönböztetés dél-afrikában, rhodéziában; az elnyomás a portugál gyarmatokon, a spanyol és a portugál fasiszta rendszer létezése. a második világháború befejezése óta eltelt 25 év alatt egy generáció felnőtt, de még továbbiaknak kell dolgozniuk és küzdeniük azért, hogy a faszizmus végérvényesen eltűnjön az emberiséget fenyegető „veszélygócok”, közül - mondotta.

/folyt.köv./
20.05 rj

- 64 -

NA 2010

bb. 86. / nagygyűlés... 2. folyt./rj

szirbek vilmos, a kisz budapesti bizottságának titkára felhívásában elmondotta, hogy a magyar ifjúságban mélyen él a z antifaszizta harc eszméje. a magyar fiatalok sohasem felejtik el, hogy a faszizmus elleni harcban a magyar kommunista ifjúsági mozgalom sok tagja is részt vett, s az ő harcos örökségüket akarja folytatni a ma ifjúsága.

a nagygyűlés harmati sándor záró szavaival ért véget. /mti/

20.07 rj

bb. 87. fogadás a vietnami demokratikus köztársaság nagykövetségén

t/fe/rj bs

1970. szeptember 2.

hoang luong, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövete a vietnami demokratikus köztársaság kikiáltásának 25. évfordulója alkalmából szerdán este fogadást adott a nagykövetségén.

a fogadáson megjelent losonczy páll, az elnöki tanács elnöke, fénér lajos, a minisztertanács elnökhelyettese, az mszmp politikai bizottságának tagja, dr. ajtai miklós, a minisztertanács elnökhelyettese és németh károly, a budapesti pártbizottság első titkára, az mszmp politikai bizottságának póttagjai, cseterki lajos, az elnöki tanács titkára, benkei andrás, bondor józsef, lázár györgy és péter jános, a kormány tagjai, prantner józsef államtitkár, az állami egyházügyi hivatal elnöke, vass istváné, az országgyűlés alelnöke, dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke, bugár jánosné, a hazafias népfront országos tanácsának főtítkárhelyettese, továbbá a politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális élet számos más, ismert személyisége. ott volt a fogadáson a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők több vezetője és tagja. jelen volt a vietnami jubileumi ünnepségekre hazánkba érkezett küldöttség, ngiem xuan yem-mel a vietnami hazafias front elnöksége tagjával, az állami gazdaságok miniszterével az élén. /mti/

- v é g e -

20.40/rj

-65-

NA 2010

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1970. szeptember 3.

bb 1. ujjabb közuti felüljáró épül a fővárosban

i pr/mm szb zs

1970. szeptember 3.

ujabb közuti felüljáró épül a fővárosban: a fővárosi tanács közlekedési főigazgatóságán elkészítették a máv kelebiai vasutvonal felett az ócsai utnál átívelő híd beruházási programját. a szintbeni vasuti kereszteződés eddig az e 5-ös jelzéssel a nemzetközi térképeken is számontartott uton hosszabb-rövidebb várakozásra kényszerítette a gépjárműveket. a híd megépülte után gyorsabbá válik a közlekedés, megszűnik a balesetveszély. a tervek szerint a felüljáró hossza megközelíti majd a 130 métert, szélessége a 9 métert. irányonként egy-egy forgalmi sávja lesz, s tervezői arra is gondoltak, hogy később, a mostanit jóval meghaladó forgalom esetén keleti oldalához ujjabb két forgalmi sávval kiegészítő felüljárót létesithessenek, az öt nyílásu vasbetonhid építési költsége eléri a 45 millió forintot, s a tervek szerint 1973 elején adják át a forgalomnak. /mti/

--

bb 4. gyulai csipkebluz spanyolországba

vid-kz szb -cz

1970. szeptember 3.

a gyulai szabók szövetkezete európa több országába exportálja divatos termékeit. az ndk és az nszk, továbbá ausztria után a spanyolok is jelentkeztek. egy spanyol cég mindjárt az első alkalommal 75 ezer nyloncsipke bluzt rendelt. a megnövekedett export igények kielégítésére eleken uj, harmincöt varrónőt foglalkoztató leányvállalatot alapított a gyulai szövetkezet. /mti/

--

-1-

XA